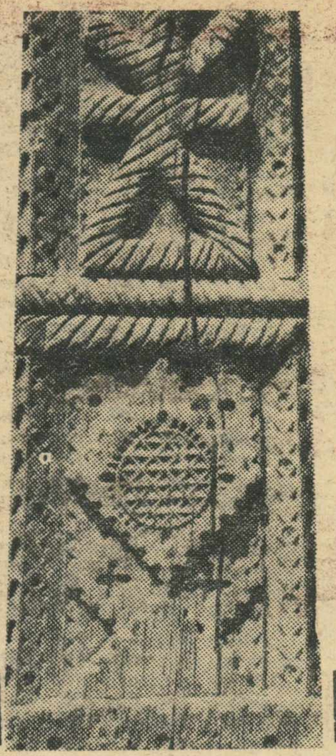
Patru puncte cardinale
ale unei geografii
româneşti
la poalele Maramureşului.
Patru stele
dintr-o legendă a Carului Mare.
Patru cuvinte,
patru nume, pe lîngă care trecem
uneori pieziş,
neînţelegînd legăturile intime
dintre vocale şi sunete,
sensurile mirabile
ce se ascund
în această ciudată armonie
de frază latină,
scandată de-a lungul munţilor
şi pădurilor
din nordul ţării.

(Citiţi etimologia acestor cuvinte în paginile 6-7)

SALVA PARVA ROMULI NEPOS

Viaţa studenţească

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI • 0,50 LEI
ANUL XII • SIMBĂTĂ 20 V. 1967

20

(229)

- Microinterviul săptămînii cu acad. prof. ŞTEFAN MILCU
- SESIUNEA – UN MARATON?
- VREŢI SA TRĂIŢI 140 DE ANI?
- UN PANORAMIC AL CINE-CLUBURILOR STUDENŢEŞTI
- MASCA FĂRĂ CHIP – SERIAL POLIŢIST

LA MUNTE, LA MARE, ÎN TABERE DE ODIHNĂ, ÎN VILEGIATURĂ, PRETUTINDENI UNDE VĂ POARTĂ MIRAJUL VERII

Citiţi

„MAGAZINELE DE VACANŢĂ" ALE REVISTEI NOASTRE „VIAŢA STUDENŢEASCĂ" NUMERELE DE VARĂ VOR APĂREA LUNAR ÎN 24 DE PAGINI ÎN CULORI

interuniversitar

La Institutul pedagogic din Constanţa s-a dat în folosinţă o sală de curs modernă; sala e special amenajată pentru folosirea mijloacelor tehnice audio-vizuale în timpul prelegerilor la lumina zilei.
Se pot face echiproiecţii de ilustraţii, fotografii şi desene, proiecţii speciale pentru preparate microscopice, diapozitive şi diafilme, filme ştiinţifice. Imaginile apar prin retroproiecţie pe un ecran de 2/1,5 m., situat în continuarea tablei. Cabina de proiecţie e aşezată în spatele ecranului şi cuprinde 7 aparate puse în funcţiune automat sau de cîte un operator la semnalele sonore sau luminoase transmise de la pupitrul de comandă acţionat de profesor. Lecţiile predate în noua sală de curs, unica de acest fel din ţară, s-au bucurat de o largă participare a studenţilor facultăţilor de Ştiinţe naturale şi Istorie-geografie (au venit şi studenţi de la alte facultăţi). **(Ana Doicescu, Toma Drăgulescu).**

De vineri 5 mai pînă luni 8 mai, studenţii Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" din Bucureşti au fost oaspeţii studenţilor de la Institutul agronomic din Cluj. A fost un interesant schimb de experienţă între organizaţiile U.T.C. şi A.S. din cele două institute.
Au avut loc şi întreceri sportive între echipele de volei, baschet, handbal şi fotbal. Taraful şi brigada artistică a studenţilor bucureşteni au susţinut un program artistic mult aplaudat. În toamna acestui an studenţii clujeni vor întoarce vizita colegilor lor din Bucureşti. **(Constantin Georgescu).**

*

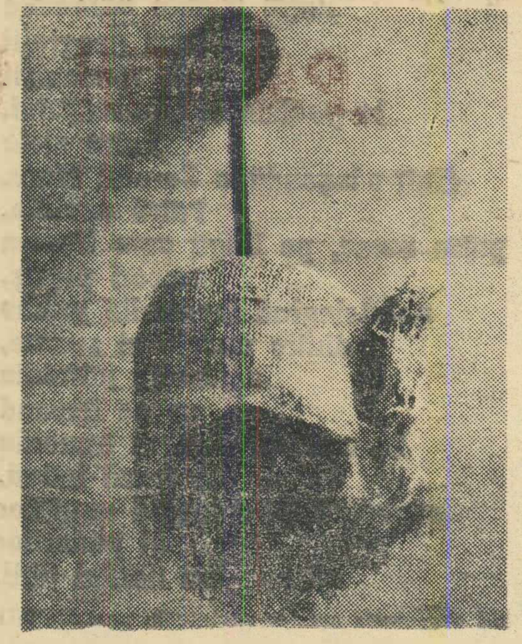
În cadrul schimburilor de formaţii artistice între centrele universitare a avut loc o nouă acţiune. Formaţiile de teatru din Cluj au prezentat la Oradea piesele „Nota zero la purtare", „Trandafirul şi coroana" şi „Ancheta". La rîndul său, ansamblul artistic al studenţilor orădeni a prezentat un spectacol folcloric pe scena Casei de cultură a studenţilor din Cluj. **(Ion Macovei).**

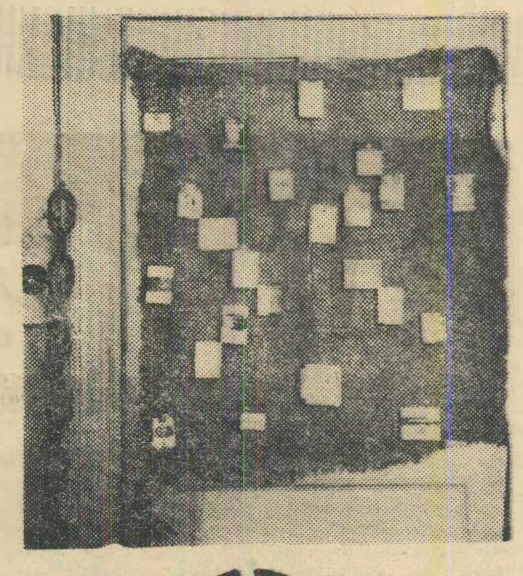
Serile în cadrul clubului Universităţii din Timişoara au devenit animate. Au loc serate ale grupelor, medalioane poetice, discuţii pe teme literare şi publicistice, expuneri de artă, dans. Studentele grupelor 364 şi 365 Filologie au organizat o întrunire plăcută şi... instructivă, invitînd în rîndul lor o cosmeticiană, o coafeză şi o reprezentantă a Casei de mode, care s-au „concurat" pe rînd, prezentînd noutăţi în îmbrăcămintea de sezon, tehnici de machiaj şi coafuri „pentru dimineaţă" şi „pentru ocazii". Grupele 413 şi 414 Fizică au petrecut dansînd, distrîndu-se cu jocuri de societate. **(D. Vlad).**

PREMIERĂ A PREMIERELOR

...a fost într-adevăr acest scurt dar emoţionant recital oferit de studenţii anului III al Institutului de artă teatrală şi cinematografică „I. L. Caragiale", clasa prof. C. Antoniu, în cadrul unui nou ciclu de spectacole organizat la Casa ziariştilor — **„Serile tinerelor talente"**. Căci, aşa cum se ştie, pînă în anul IV viitorii actori nu au încă un contact direct cu publicul. În versurile „Mioriţei", în cele ale lui Hemingway, Seferis sau Prévert, dar mai ales în scenele din „comedia dell' arte" dorinţa de expresie artistică a învins tracul. Ovidiu Moldovan, plin de vitalitate, nerv şi inteligenţă, se impune dintre numeroşii interpreţi talentaţi din această seară care anunţă viitoare reuşite actoriceşti.

Dacă pînă astăzi n-aţi ştiut că o cameră poate fi împodobită cu ajutorul cîrpelor pentru şters podelele, vă invităm să priviţi fotografiile alăturate. Sînt camere locuite de studenţi ai I.A.T.C., la etajul II al căminului nr. 3 aparţinînd Institutului politehnic bucureştean. Pereţii camerelor sînt împodobiţi cu bucăţi de pînză de sac (femeile de serviciu sînt disperate, le dispar mereu cîrpele de şters pe jos), cu fotomontaje pornografice (camera 61), cu lanţuri etc. Imaginaţia decorativă a altor locatari a mers mai departe. În camera 63, pe şipca ce traversa camera stăteau atîrnate de cîteva zile rufe murdare, ciorapi etc., dovedind subtilitatea „gustului estetic" al locatarilor (Drăgoi Mihai şi Popescu Radu). Toate aceste ornamentaţii realizate numai de studenţii din anii I şi II actorie, pe fondul general de murdărie şi neglijenţă care caracterizează camerele locuite de ei, ar fi trebuit să pună de mult pe gînduri administraţia căminului, comitetul de cămin, pe tovarăşii din biroul U.T.C. al anului II actorie şi din comitetul U.T.C. al I.A.T.C. care n-au aflat încă despre aceste „rufe murdare" (sau au aflat prea tîrziu ca să le mai poată spăla în familie). E timpul să curăţăm căminele studenţeşti de cei care nu înţeleg să le folosească în mod civilizat, dovedind o crasă lipsă de bun simţ, sfidîndu-şi colegii şi deteriorînd cu nepăsare, nepedepsiţi, avutul obştesc. Cu atît mai mult cu cît asemenea lucruri se petrec cu titlu de excepţie în căminele noastre studenţeşti. (Chiar în căminul vizat, numai aceste cîteva camere se prezentau astfel, majoritatea celorlalte fiind curate, bine întreţinute). Cum au putut însă tolera ceilalţi locatari ca în căminul în care locuiesc să se petreacă asemenea lucruri? Aşteptăm răspuns.

ARGUS

CANTINE ŞI... CARANTINE

Împreună cu tovarăşul inspector Iosif Cojan din Ministerul Învăţămîntului şi cu tovarăşul Dumitru Enăchescu, şeful comisiei sociale a U.A.S.R., am vizitat mai multe cantine studenţeşti din Piteşti, Craiova, Petroşani, Timişoara şi Bucureşti. Spuneam în articolul „Degustări în cantinele studenţeşti", apărut într-un număr anterior al revistei, că o condiţie a bunei gospodăriri a cantinelor studenţeşti este eliminarea din posturile administrative ale acestora a elementelor necinstite sau incapabile (ceea ce s-a petrecut în urma apariţiei acestui articol în unele cazuri). Acolo unde acest deziderat a fost realizat, studenţii au la dispoziţie o masă consistentă, bine pregătită şi servită în condiţii igienice corespunzătoare. Este cazul cantinelor studenţeşti ale Universităţii craiovene, al cantinei din Tg. Mureş, este cazul cantinei nr. 1 a Institutului politehnic din Timişoara şi al cantinei Institutului agronomic din Bucureşti, cantine în care totul vorbeşte despre grija pe care o poartă studenţilor cei însărcinaţi cu pregătirea hranei acestora.

Tot în aceste cantine am remarcat modul exemplar în care comitetele de cantină studenţeşti îşi fac datoria, conştiinciozitatea cu care este verificat fiecare proces din prepararea meniului zilnic, începînd cu eliberarea alimentelor din magazie şi sfîrşind cu porţionarea şi servirea acestora.

Studenţii sînt mulţumiţi şi de masa servită la cantina I.M.F. din Timişoara. Din păcate, calitatea felurilor servite la o masă este diferită, felul întîi fiind de obicei inconsistent şi prost gătit, urmînd ca o recompensă un fel doi substanţial, bine pregătit, şi o prăjitură mult superioară celor ce pot fi găsite în cofetării. Explicaţia? Fiecare fel e gătit de alt specialist, iar specialistul felului întîi lucrează pe toane, cînd are chef, după cum am aflat din discuţiile cu administratoarea cantinei. O situaţie identică poate fi întîlnită şi la cantina Institutului de mine din Petroşani, căreia conducerea administrativă şi rectoratul institutului i-au acordat toată atenţia, au îmbunătăţit aprovizionarea, au înlăturat o parte din cadrele necorespunzătoare. Dar şi aici bucătarul, un bun specialist, lucrează pe toane, masa iese bună cînd are el chef. Surprinde clemenţa cu care sînt trataţi aceşti oameni care pur şi simplu subminează condiţiile optime de viaţă create studenţilor.

E imposibil de acceptat să mai fie menţinuţi în aceste posturi oameni rău intenţionaţi şi e timpul ca direcţiile administrative în cauză să facă măcar acum „curăţenia" care se impunea de mult.

Un caz revoltător s-a petrecut la cantina „30 Decembrie" a I.M.F. Bucureşti, unde în zilele de 3 şi 4 mai s-a servit studenţilor pîine mucegăită şi, mai mult, la controlul comisiei sociale a C.U.A.S. Bucureşti administraţia cantinei a început să-şi caute tot felul de justificări, dovadă că starea de alterare a pîinii era cunoscută, deci intenţionat studenţii au fost serviţi cu un aliment alterat. Aceasta la puţine zile după ce la o altă cantină a I.M.F. Bucureşti avusese loc o toxiinfecţie alimentară datorită gravei neglijenţe. (Am aflat ulterior că au mai avut loc recent asemenea cazuri şi la alte cantine studenţeşti bucureştene, precum şi la cantina Institutului pedagogic din Oradea).

De fapt aceste situaţii sînt de-acum de competenţa procuraturii, întrucît articolele 379 şi 380 din Codul penal incriminează alterarea şi punerea în circulaţie a alimentelor alterate. Întrebarea este: cum s-a ajuns pînă aici, cum de s-a dat posibilitatea unor administratori de cantină să pericliteze grav sănătatea studenţilor, unde erau în acest timp organele de control ale I.M.F. şi organele de control obştesc? Mi se pare că aici există o lacună mult mai serioasă decît apare la prima vedere, o lacună de concepţie, de atitudine. Şi fac această afirmaţie pentru că tovarăşii vinovaţi de cazurile amintite nu au fost sancţionaţi, au rămas pe loc, în aceleaşi posturi şi pot **crea oricînd noi situaţii** de aceeaşi gravă factură. E momentul să se ia o atitudine mai fermă, o poziţie mai activă din partea conducerii I.M.F. din Bucureşti, din partea asociaţiei studenţilor din institut, din partea organelor de control ale Ministerului Învăţămîntului şi Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale pentru prevenirea acestor cazuri care periclitează sănătatea studenţilor.

O problemă o constituie la Timişoara cantina dietetică. Mutată într-un local cu totul necorespunzător, lîngă localul I.M.F., **departe de majoritatea abonaţilor,** studenţii de la Universitate şi Politehnică, „dietetica" studenţească din Timişoara a rămas cu numai cîţiva abonaţi.

Această situaţie a rezultat din neînţelegerile existente între marile institute timişorene cu privire la problemele administrative, neînţelegeri de pe urma cărora au de suferit studenţii şi care ar trebui înlăturate la nivelul centrului universitar.

Factorii de răspundere din Ministerul Învăţămîntului şi Comitetul Executiv al U.A.S.R. trebuie să manifeste mai multă exigenţă faţă de modul în care în centrele universitare sînt executate dispoziţiile acestor organe centrale, faţă de felul în care sînt reprimate abuzurile şi înlăturate neregulile de către organele de control ale institutelor şi organele de control obştesc ale studenţilor, pentru a asigura o bună gospodărire a cantinelor studenţeşti, o realizare deplină a condiţiilor materiale de care dispun studenţii.

Ovidiu PAUN

Un proiect realizat al studenților de la Arhitectură

„PALATUL FANTEZIEI"

Afișele de la intrare țineau locul planului : grupa 2 vă invită în salonul japonez (atelierul 3), grupa 4 anunță deschiderea cramei românești (sala de la et. I), „barul suprarealist (atelierul 5) e la dispoziția dv". (Nu vă veți mira, așadar, dacă în fața unor anunțuri atît de atrăgătoare reporterul însuși s-a grăbit să ajungă la fața locului, notîndu-și poate greșit aceste prime indicații...).

Tradiționalul carnaval al anului V de la Institutul de arhitectură ne invită să străbatem itinerarul plin de surprize și bucurii estetice, de miracole ale inventivității și dovezi de bun gust în acest veritabil Palat al fanteziei. *Realizare a unor adevărați discipoli ai arhitecturii, clădirea institutului a fost reclădită parcă spre a da veselului carnaval cadrul necesar.*

Și iată acum (deși cuvintele chiar cu sprijinul fotografiei pot în prea mică măsură să redea inefabilul atmosferei create) planul acestui PALAT, a cărui existență a durat doar o noapte :

Subsol : *un Neptun și o Sirenă, decupați în hîrtie, ne întîmpină în sala „șlepului* «Temerarul»" : *plase de pescuit alcătuind un pitoresc tavan, lopeți, un întreg arsenal nautic înconjoară ringul pe care se dansează în ritmul ...„Cometelor". Și apoi un salt în istorie, de la* sala africană *(oaza „Zori de zi"), cu o intrare și mese închipuind colibe de trestie, cu sculpturi de lemn și stîlpi pictați, la* sala suprarealistă *(Salonul „Judex") cu picturi „op" și o „sculptură"-panou cu încălțăminte veche).*

Parter : *în sala mare, o tribună cu baldachin destinată cadrelor didactice așteaptă începerea balului. Pe tot tavanul decorat luxuriant — ghirlande și baloane umplute cu confeti. Iar pe pereți — caricaturi și desene „a căror asemănare cu persoane existente..." (se știe urmarea). Intr-o sală învecinată : crama* „Muzeul satului". *Pe scaune simple așezate în jurul butoiașelor sau la mesele adăpostite pe prispe (înălțate din lemn și carton pictat) se servesc „vestiții cîrnăciori oltenești". Sub un salcîm un taraf îmbie la voioșie.*

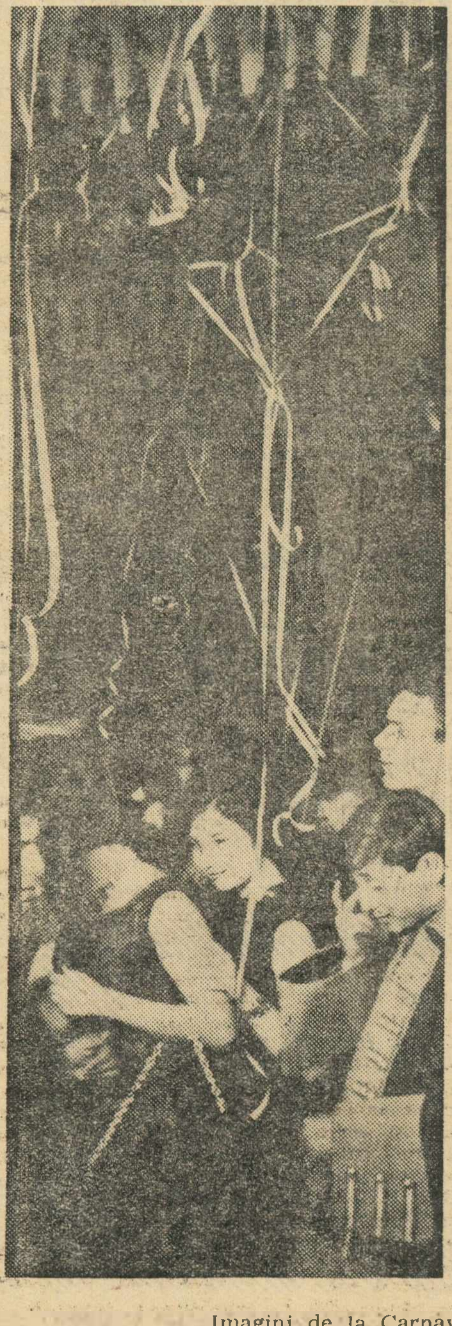
Etajul I : *ne prilejuiește o expediție în Orient :* „ceainăria japoneză" *— planșete, așezate ca pereți și pardoseli, separă mesele cu scaune joase ; micile săli, decorate cu motive specifice și luminate indirect. se înșiră după o splendidă mostră de „grădină japoneză" cu pietre de toate mărimile și culorile și plante exotice. Și, în sfîrșit, sala orientală („Podul") cu steaguri, iatagane, scuturi și covoare în loc de scaune, cu arabescuri pe pereți și geamuri.*

Atît despre desfășurarea în spațiu. *Dar „Palatul fanteziei" a avut și o desfășurare în* timp, *al cărui proiect l-au realizat aceiași autori : inventivii studenți arhitecți, concretizîndu-l într-un original program difuzat în sală.*

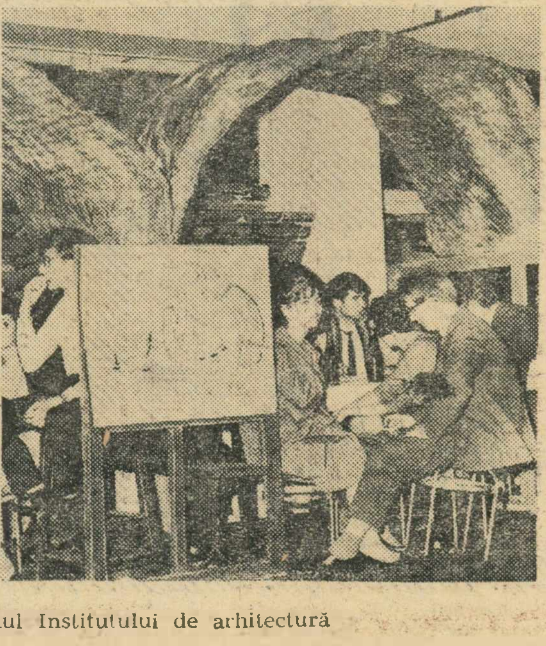
Iată doar cîteva spicuiri : deschiderea solemnă prin intrarea în marea sală a unui... automobil, din care coboară rectorul institutului, spre a citi de pe un străvechi pergament salutul adresat participanților. Urmează parada costumelor și premiile de rigoare. Și apoi „atracțiile" felurite, pe specificul sălilor : în salonul JUDEX o oră de iluzionism cu maestrul PAK, pe șlepul „Temerarul" jocuri marinărești și... cotele apelor Dunării, în sala orientală — haremul „Lămîița" și cadîne „...la discreție", în două săli... filme pentru copii. în cele 8 săli orchestrele Cometa, Andantino, Sideral și ...Tesla. La un asemenea „antren" bineînțeles că nici bufetul n-a fost mai prejos, după cum se poate deduce din lista următoare : SE POT CONSUMA FĂRĂ GRIJĂ URMĂTOARELE SORTIMENTE ÎN ORDINE ALFABETICĂ : Ardei iute „gustu ciorbii" — Andantino — Bere — Biborțeni — Cremvurști — Cartofi „paiu" — Ciorbă de duoden a I-a — Dude timpurii — Ecleruri — Fripturi „Filips" — Grătar metalic-∅ 10 mm — Haricots verts — Inimă — Jamboane — Kaizer Volker — Kîrnați — Limbă dulce mult aduce, dacă e gătită cu măsline — Măduva veselă — Nes — Oranjadă — Ostropel — Poale-n tîrîie brîu — Remaiem Vitos — Sugiuc — Țuică fiartă — Unt — Vrăbioare — Weinbrusch — Yaourth — Zeamă de rădăcină „DU GARD"-ZER GUT. Precum și celelalte sortimente...

Și pentru că PROIECTUL studenților arhitecți de a ridica această construcție a veseliei (dacă există teatru în teatru, de ce n-ar exista și construcție în construcție) a căpătat cu adevărat VIAȚĂ să le dăm din toată inima NOTA 1O.

Miron FLORIAN

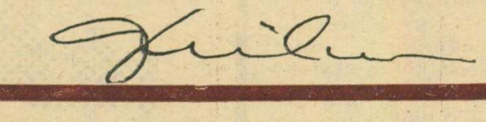
Imagini de la Carnavalul Institutului de arhitectură

micro

interviul săptămînii

cu acad. prof. Ștefan MILCU

— Ce părere aveți despre conceptul de „CULTURA TOTALĂ" ?

— Nu cred că este posibila în epoca noastră o „cultură totală". Acest punct de vedere l-am exprimat în repetate rînduri în vorbire și în scris. In orice domeniu al științei și culturii există specialiști consacrați, diletanți și amatori. Nu rareori aceștia din urmă produc confuzii regretabile prin exigențele lor nejustificate de o informație improvizată.

Epoca noastră permite totuși prin complexitatea, rapiditatea și accesibilitatea informațiilor posibilitatea să corectăm îngustarea specializării. In interiorul formatiei profesionale ni se oferă frecventarea științelor de frontieră ale propriei noastre specializări și o formație de bază în știința modernă care nu poate fi decît matematica (și aici ar trebui să ne întrebăm ce domenii sau capitole ale matematicii !). In afara specialității ni se oferă vastul și nelimitatul teritoriu a ceea ce s-a numit „cultura generală". *In acest labirint nu ne putem orienta decît conduși de înclinațiile personale și de acel potențial de înzestrări înnăscut care este sau nu relevat de condițiile de viață. In fond trebuie să ne limităm, conștienți că niciodată omul nu va putea să-și actualizeze uriașul potențial al celor 10 miliarde de celule nervoase.*

— Ce asemănări și deosebiri apreciați că există între actuala generație de intelectuali în formare și generația dv. la vîrsta studenției ?

— *Asemănarea între generații derivă inevitabil din fondul comun uman de specie.* Fiecare generație are iluzia unui mesaj propriu și este surprinsă că generațiile ce au precedat-o au parcurs diagramele identice ale afectivității, ideației și aspirațiilor caracteristice anilor de adolescență și de maturitate începîndă. Diferențele există totuși și le recunoaștem cu ușurință. Se datoresc mediului familial, educativ, școlar și social caracteristic fiecărei epoci istorice. Fiecare epocă are un tineret care exprimă continua mișcare a generațiilor cu mesagiile biologice și sociale ce le poartă. Generația actuală localizată în cele două decenii ce au urmat celui de al doilea război mondial se deosebește de generația noastră situată în cele două decenii ce au urmat primului război mondial printr-o atitudine față de problematica existentei mai puțin idealizată, mai concretă și utilitaristă. Am fost adeseori surprins de o evidentă neliniște față de viitorul lor propriu, deși societatea socialistă oferă din acest punct de vedere un înalt grad de siguranță. Apare de asemenea o profundă diferență în comportamentul afectiv sexual, în care generația actuală se manifestă cu un grad mult mai ridicat de libertate pînă la indecență în gesturi și nu în rare cazuri în ținuta vestimentară. Se pare că citesc mai puțin literatură decît a făcut-o generația noastră, iar ignorarea unei limbi străine de circulație este aproape regulă.

Generația actuală are la rîndul său avantajul unei incomparabile libertăți și accesibilități la tot ce oferă viața socială, știința și cultura. Barierele materiale și morale care au sterilizat numeroși tineri în generația noastră au dispărut. Formația socială este cu mult superioară iar participarea la viața politică este marcată și de scoborîrea majoratului la 18 ani. Fără îndoială, generația de astăzi practică mai larg sportul și cultura fizică, este mai bine dezvoltată fizic. Are o ținută și un abordaj uman mai direct și franc. Foarte semnificativ ne apare dezvoltarea spiritului de echipă și de cooperare — rezultat indiscutabil al educației date de statul socialist.

Iată tot atîtea trăsături ce ar putea caracteriza în pozitiv și negativ din unele puncte de vedere generația actuală, în comparație cu generația omoloagă ca vîrstă de acum 3—4 decenii. Toate aceste caractere diferențiale ne apar firești, poate asupra unora ar trebui să reflectăm totuși dacă n-ar putea fi înlăturate.

— Ce înseamnă spirit creator în cercetare și învățămînt ?

— Nu-i ușor de răspuns mai ales datorită uzurii semantice ce-a suferit-o noțiunea de creativitate în care avem „case de creație", „concedii de creații" și probabil salarii ! Spiritul creator definește o stare specială afectivo-intelectuală proprie oamenilor normali, ce capătă o mare putere de cuprindere de expresie, în persoana artiștilor și savanților. Cu toată prudența obligată într-o asemenea problemă complicată, recunosc un spirit creator acelui om care în opera sa artistică, științifică sau didactică dă o nouă viață ideilor și sentimentelor prin restructurarea motivării și expresiei sau descoperă fenomene sau relații noi generate de mișcarea continuă a materiei și a formelor sociale.

G. R.

SESIUNEA -UN MARATON ?

Au avut bunăvoința să răspundă anchetei noastre: dr. docent Constantin VLAD, medic neurolog la Policlinica Academiei Republicii Socialiste România, medicul Valentina PARUTA de la Dispensarul Universității București și cîțiva studenți din centrul universitar București. Pentru structurarea cît mai unitară a materialului, răspunsurile au fost rezumate.

Primăvara aceasta a venit cu unghiul cocorilor și acum încearcă să se ascundă în rodii.

Legendarul badea Troian, după ce „La luna, la săptămîna / Își umplea cu apă mina" și se ducea să vadă lanul, se pregătește să-și strîngă aurul cîmpului.

Primăvara aceasta, ca atîtea altele, a fost o îndelungată și răbdătoare veghe la rădăcina griului. Dar se apropie zilele cu amiaza înaltă, zilele de mare bucurie, zilele primei pîini — împlinirea muncii.

Pentru fiii Almei Mater ritualul celei dintîi pîini este zîmbetul de mulțumire al dascălilor noștri și nota maximă în carnetul dreptunghiular. Acesta e sensul ideal al unei sesiuni universitare.

Și totuși pentru mulți studenți sesiunea pare un adevărat maraton, o istovitoare cursă.

Am încercat să privim cu toată seriozitatea această impresie. Comunicîndu-o doctorului docent Constantin Vlad, medic neurolog, d-sa ne-a răspuns cu gravitate profesională:

— Cînd începi cursa tîrziu, îți pare într-adevăr un epuizant maraton...

O ADAPTARE A LUI LA FONTAINE?

...Și totuși cînd a scris celebra fabulă a greierului și a furnicii La Fontaine s-a gîndit și la studenți... Există o categorie de tineri nestudioși care un semestru întreg au fost „trubaduri moderni cu magnetofon", care au cîntat din frunză sau pur și simplu au tăiat frunză la cîini. Tentația unor ore de distracție a fost mai mare decît simțul datoriei. Și cînd vine „iarna" confruntării noastre se trezesc cu „mansarda" goală. Mai întîi e neliniște vagă, apoi panică. Fiecare dă fuga la „vecina sa furnica" cu gîndul să împrumute un curs, două. Se roagă, se tînguiesc. Unele furnici rămîn ca în fabulă, altele o dezmint.

Cînd reușesc să pună mîna pe notițe — calendarul mai are doar cîteva file pînă la examen — acești tineri greieri se aruncă mai curînd înspăimîntați decît furioși asupra rîndurilor scrise ordonat, cu intenția de a le parcurge pe nerăsuflate. Primele pagini se citesc în întregime. Următoarele — „în diagonală".

Dar somnul e cel mai mare dușman. O știu. Se pregătesc să-l preîntîmpine. Găsesc ei ac de cojocul lui! Îl împrumută pentru cîteva ore de la „Albina" (o altă insectă, însă ceva mai darnică decît „furnica"). Răstoarnă pe gît o cafea, două și asta îi va ține treji cîtva timp. Dar de dormit trebuie să doarmă. Și atunci se visează pescari. Se face că stau pe malul unei ape (apă înseamnă grijă) cu undița în mînă și pîndesc. Trebuie să prindă peștele (peștele este echivalentul apropiatului examen). Îl prind sau nu-l prind?... (Visul ne-a fost relatat de studentul Gh. D. din anul V, Facultatea de limbă și literatură română).

LINGURIȚA DE GAZ

Pentru studenții care locuiesc la cămin sesiunea înseamnă un nou regim de viață în comun, cu rigori mult mai severe. Degetul pus pe gură și exersarea consoanei șuierătoare „ș" devin gesturi frecvente în primele zile ale sesiunii. Treptat se instalează o atmosferă nobilă de muncă și fiecare învață sau reînvață să respecte timpul de studiu al colegului său. Asta și spre binele lui, fiindcă, de obicei, respectul este reciproc.

Există însă și cîte un individ care nu se conformează acestei discipline a camerei. Grindina vorbelor sale distruge un lan care dospește în țărîna orelor de lectură. Întotdeauna face caz de neconformismul său. Cum, să nu se ducă el pe stadion? Dacă nu-i va ține pumnii lui Ion Ionescu acesta nu va mai marca nici un punct. Pe Bulevard rulează a zecea serie a lui „Fantomas". „Am un bilet în plus, care merge cu mine?" Cîteva degete se duc la buze și iarăși se exersează consoana „ș". „Ia mai lasă-mă, domnule, în pace! Vezi-ți de treaba ta!"...

Propunerile lui — o știe sau nu o știe — biciuiesc de multe ori niște dorinți cenzurate. Se întîmplă să se găsească unul mai slab de înger și să cedeze.

Tulburentul nostru e de fapt un microb care atacă toată gospodăria unui organism. Prezența sa e vătămătoare. E lingurița de gaz care poate „tăia" o bute cu vin. Trebuie exclus, redus la tăcere. Aerul lui de neconformism e un aer prevestitor de rele, nu numai pentru el, ci și pentru ceilalți.

Evident, „victima" acestui tulburent se va visa pescar...

HAI SĂ NU MAI LUĂM GLUTACID!

Sînt studenți care în timpul sesiunii suferă adevărate metamorfoze. Vremea pierdută pînă atunci — condiția greierilor lafontainieni — îi obligă aproape brutal să se transforme în mașini. Au de parcurs sute sau chiar mii de pagini. Trebuie să-și impună un ritm de muncă fantastic. Vor rezista? Fără îndoială.

Mai întîi începe „drogarea". Vei avea mintea românului cea de pe urmă dacă vei lua glutacid! (Medicul Valentina Paruta ne spune totuși că acest medicament nu are nici o eficacitate, pentru că este inadecvat cazului. Glutacidul este recomandat arierațiilor mintali de vîrstă mică. Ca să aibă rezultatul scontat, glutacidul trebuie luat cu mult înainte. Dacă e bun pentru ceva, e pentru că te autosugestionează...) După ingurgitarea glutacidului creierul e supus unui adevărat supliciu. Ore întregi de lectură și memorare intensă. Chestiunea randamentului e o ironie. După atîta muncă trebuie să rămînă ceva. Cît? — vom întreba. Oricît, numai să rămînă și să ai mulțumirea că ai parcurs materia toată. Dar relaxarea? N-am timp de relaxare, domnule...

„În timpul sesiunii nu mă duc la nici un film, la nici un teatru", ne spune studenta Isabela R., anul IV, Evidență, I.S.E.

Se trăiește o grozavă criză de timp. Trebuie folosită fiecare clipă. Somnului i se smulg toate orele. Cu ajutorul cofeinei. Fiola — și noaptea albă. Nu e de mirare că în perioada 15 ianuarie — 4 februarie 1967, perioada sesiunii din iarnă, numai la dispensarul Universității București s-au înregistrat 66 de cazuri cu sindrom de suprasolicitare. 51 studente și 15 studenți. Numărul mare al suprasolicitaților (de 3,4 ori mai multe studente) vrea să spună ceva...

MĂ SCUZAȚI, AM UN LAPSUS!

Și iată-ne în ziua examenului. Emoția te înăbușă ca aerul unei camere în care a stat un mare buchet de crini. Senzația că nu știi nimic se insinuează perfidă și te tulbură cu totul. În cap e un haos de nedescris. O cafea te va limpezi. Curajul pierit va renaște. Acesta-i adevărul. După un astfel de stimulent, cum este cafeaua, va apare o stare de excitație. Dar tot atît de adevărat e și faptul că ceva mai tîrziu vine și faza de compensație. Dacă aceasta se va suprapune — după ce ai așteptat încordat o oră, două în fața ușii — tocmai peste timpul examinării? Cuvintele se vor lega anevoie. Va fi o sărăcie lucie de idei. Te vei căzni să-ți aduci aminte de anii cînd a domnit Henric al IV-lea, de pildă, sau care e denumirea latină a unei buruieni păcătoase, sau cum face viitorul verbului „a ști" în polonă... Degeaba, nu poți să-ți aduci aminte și pace! Lapsus! (Evident, există și un lapsus mimat. Ex nihilo nihil). Acest blocaj în curentul ideatoriu se naște fiindcă intervin mai multe fluxuri nervoase. Un om sigur pe el e preocupat numai de ce are de spus. În cazul unui lapsus — dovadă a nesiguranței — se produce o inhibiție ca la gingav, cu nenumăratele ei întrebări involuntare: cum am să spun, ce impresie voi face. (Subterfugii).

Extenuat, constați că — după atîta muncă — de abia ai reușit să promovezi examenul.

ȘI TOTUȘI NU E UN MARATON, DACĂ...

...ȘTII SĂ MUNCEȘTI. Sesiunea nu începe de fapt la 15 ianuarie sau la 1 iunie. Orele de curs și de seminar, activitatea depusă de-a lungul semestrului aparțin tot sesiunii. Trebuie să ni-l mai reamintim din cînd în cînd pe bătrînul La Fontaine... Fiindcă își adună hrana din vreme, furnica nu cunoaște sindromul de suprasolicitare.

Munca rațională, ordonată și în timp dă cel mai mare randament posibil. Cunoștințele asimilate astfel au trăinicie.

Sesiunea impune într-adevăr un regim special. Un ritm de muncă mai susținut. După o oră de studiu e necesară o pauză de zece minute. Majoritatea studenților care au răspuns anchetei noastre ne-au mărturisit că afectează, pe parcursul unei zile de sesiune, circa 7-8 ore studiului. Toți au fost de acord că orele de dimineață sînt cele mai spornice. Învățînd 4—5 ore pînă în prînz și 2—3 după-amiază reușesc „să facă" materia în condiții optime. Au fost de asemenea de acord că cel mai bine se învață la bibliotecă, unde liniștea e garantată și unde, „prin contagiune", ești antrenat de ceilalți, antrenind pe alții la rîndul tău.

Trebuie citite întîi cursurile, apoi fișele întocmite în timpul semestrului și, în sfîrșit, recapitulare după subiecte. A învăța, de exemplu, numai după subiecte, înseamnă a fragmenta materia și a pierde simțul ansamblului.

În timpul sesiunii practicarea sportului e absolut obligatorie. Degajarea creierului se face numai prin efort fizic, prin activitate musculară. După cele 7-8 ore de studiu, o plimbare în aer liber, în parc, e întotdeauna reconfortantă.

Așadar, pentru cei ce au un sistem de muncă rațional, pentru cei ce știu să aleagă căile cele mai eficiente de studiu, pentru cei ce știu să îmbine efortul cerebral cu cel fizic, sesiunea nu e un maraton. Munca de un an întreg exclude orice surpriză.

Deși fiind foarte bine pregătit, se întîmplă ca înaintea examenului să te încerce emoția. În cazul unui adevărat spirit intelectual, tracul nu este decît conștiința critică a propriilor cunoștințe în fața unei autorități care este profesorul.

Însă omul de la catedră va zîmbi mulțumit. E ritualul celei dintîi pîini.

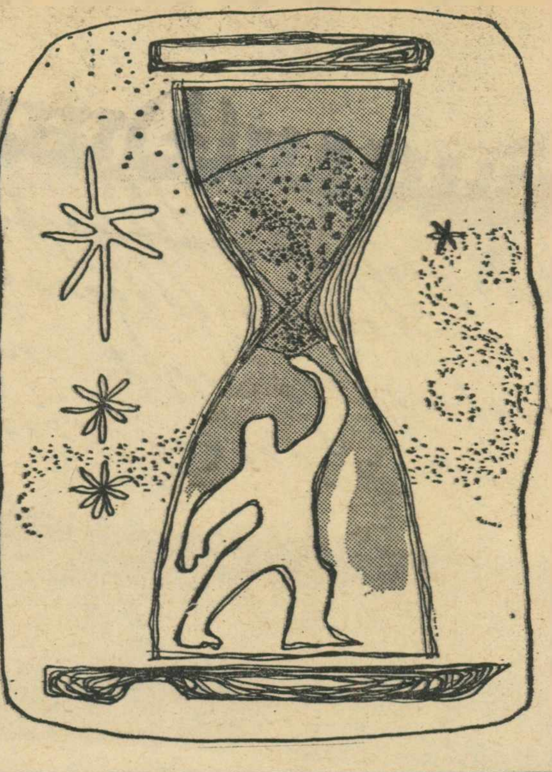
Mircea ICHIM

1. Cînd nu prea ai multe de spus...
2. FIZICĂ: *Un corp scufundat într-un lichid*
3. ISTORIE: *Și aflați fricoșilor că abia în ultimul moment, după ce a trecut Cezar Rubiconul, zarurile au fost aruncate...*
4. I.C.F.: *Și cînd te gîndești că ăsta-i cel mai ușor examen!*

Caricaturi de Vasile CRAIȚĂ MÎNDRĂ

VREȚI SĂ TRĂIȚI

140 DE ANI?

de dr. Alexandru VRĂBIESCU, șef de sector la Institutul de Geriatrie din București

ÎMBĂTRÎNIM DE LA 21 DE ANI?

E cunoscut faptul că mulți dintre cei care ajung să trăiască peste 85 de ani ducînd o viață activă (așa-numiții „longevivi") și-au pregătit bătrînețea într-un fel sau altul, încă din tinerețe. Această atitudine, mai mult instinctivă, apare astăzi în deplină concordanță cu datele științifice, care arată că modificările involutive ale îmbătrînirii încep devreme, uneori îndată după încetarea creșterii (21 ani) sau chiar înainte. De fapt este greu de precizat vîrsta de la care începe îmbătrînirea întregului organism, **fiecare țesut sau organ avînd un ritm propriu de îmbătrînire.** Acest debut timpuriu al procesului de îmbătrînire este urmat, o perioadă destul de îndelungată, de lipsa manifestărilor clinice, ceea ce face dificilă înțelegerea oportunității de a aplica cît mai devreme măsurile profilactice.

Descoperirea antibioticelor, lărgirea posibilităților tehnice de diagnostic, acțiunile de eradicare în masă a unor boli infecțioase sau parazitare întreprinse îndeosebi în ultimele două decenii, toate acestea, prin succesele pe care le-au repurtat, au deplasat interesul medicilor și al oamenilor de știință spre boli cronice și distrofice. Or, cele mai multe dintre acestea survin o dată cu înaintarea în vîrstă.

Nu rareori întîlnim persoane a căror înfățișare nu corespunde vîrstei pe care o au, prezentînd sindromul așa-zis de „îmbătrînire precoce" sau de „îmbătrînire patologică". Acestea sînt, în general, persoane la care îmbătrînirea desfășurîndu-se într-un ritm mai rapid duce la scurtarea duratei de viață.

PUTEM TRĂI CHIAR ȘI 140 DE ANI!!

Datele statistice arată însă că omul poate trăi activ pînă la vîrste foarte înaintate, depășind din ce în ce mai frecvent 85 de ani și atingînd, se pare, chiar 120—140 de ani. Existența unor centenari în bună stare de sănătate are o deosebită importanță științifică, demonstrînd posibilitățile biologice potențiale ale organismului uman. Ca urmare, a trăi peste 85 de ani nu mai înseamnă longevitate, aceasta fiind de fapt bătrînețea fiziologică.

miracolul științific

Dacă îmbătrînirea este, cel puțin în prezent, inevitabilă, în schimb **s-a dovedit că ea poate fi întîrziată și că se poate lupta împotriva acelor boli care scurtează, uneori considerabil, durata de viață.** Astfel s-a dezvoltat profilaxia îmbătrînirii precoce.

Faptul că îmbătrînirea începe de timpuriu, că orice tulburare, orice boală, noxă sau toxină poate lăsa o urmă în organism care să grăbească îmbătrînirea, toate acestea trebuie să fie mereu prezente în conștiința noastră.

În practica geriatrică s-a observat că măsurile de profilaxie a îmbătrînirii premature sînt cu atît mai eficiente cu cît aplicarea lor se face mai devreme. Intervenind în prima fază a unei boli se obține nu numai o vindecare rapidă dar și o acțiune profilactică în sens geriatric, urmele lăsate fiind cu atît mai reduse. Totodată întărirea, pe diferite căi, a rezistenței organismului poate preveni multe dintre influențele factorilor nocivi de mediu.

De fapt, toată atenția trebuie îndreptată spre menținerea capacității funcționale a organismului, spre întîrzierea cît mai mult posibil a fenomenelor involutive și patologice legate de înaintarea în vîrstă.

Printre mijloacele capabile de a întări rezistența organismului fac parte măsurile igienice colective și individuale, la adăpost de traume fizice și psihice, de toxice, în condițiile favorabile de climă și locuință, alimentație fără abuzuri etc. **Un loc important îl deține factorul muncă, factor care îndeplinește rolul unui stimul biologic necesar pentru menținerea unei bune stări funcționale.**

Încă de mult timp s-a observat că exercițiile fizice și activitatea intelectuală susținută influențează în mod favorabil organismul. Problema alimentației în raport cu vîrsta deține o deosebită importanță în profilaxia îmbătrînirii. Ea a fost dezbătută în cadrul a numeroase congrese și simpozioane și s-a ajuns la concluzia că regimul alimentar trebuie modificat atît calitativ cît și cantitativ pe măsura înaintării în vîrstă.

Dintre toxice, alcoolul și în special alcoolurile tari lezează celulele nervoase, de al căror echilibru funcțional depinde în primul rînd evoluția unei bătrîneți fiziologice. În ceea ce privește tutunul, cercetările făcute în S.U.A. și alte țări, precum și concluziile Ministerului Sănătății din țara noastră, indică creșterea îmbolnăvirilor prin cancer, bronșite, emfizem pulmonar, coronarite și infarct miocardic la fumători față de nefumători.

MODUL DE VIAȚĂ INFLUENȚEAZĂ PROCESUL DE ÎMBĂTRÎNIRE

Sedentarismul, abuzurile de orice fel sînt dăunătoare organismului, scad rezistența sa, favorizează apariția bolilor infecțioase și distrofice, scad durata de viață. O largă extindere a luat în ultimii ani folosirea produselor medicamentoase. Adaosul de vitamine E, B_6, B_{12}, A și altele la dieta bătrînului s-a dovedit utilă în multe cazuri. De asemenea — a unor săruri de Ca, Fe, K etc. Alte produse au ca scop suplinirea lipsei unor hormoni, cunoscut fiind declinul funcțional al glandelor endocrine cu vîrsta.

În Institutul de Geriatrie s-a inițiat de către acad. C.I. Parhon și prof. dr. A. Aslan încă din 1952 tratamentul cu Gerovital H_3, un produs pe bază de procaină. De la început, observațiile făcute la subiecții tratați cu procaină au atras atenția asupra acțiunii pe care această substanță o exercită la nivelul sistemului nervos central și periferic. La vîrstnicii tratați cu Gerovital s-a constatat o importantă ameliorare a atenției și memoriei, a acuității senzoriale, a reflectivității, fapte obiectivizate prin cercetări de laborator : electroencefalogramă, reactivitatea psihică complexă, reflexe condiționate și necondiționate, viteza de conducere nervoasă etc. În același timp crește forța musculară, revine dorința de activitate, apar fenomene de regenerare și de reactivare la nivelul pielii și fenerelor. Cercetările au arătat, de asemenea, că procaina exercită o acțiune vasodilatatoare deosebit de eficientă în tratamentul arteritelor sau al spasmelor vasculare, intervine în procesele de ateroscleroză, în filtrarea transcapilară, în permeabilitatea membranei celulare, și în însuși metabolismul celular.

În ultimii ani s-au pus bazele unei largi acțiuni profilactice menite să înlăture fenomenele de îmbătrînire precoce ca : oboseala, tulburările de memorie, rezistența scăzută la boli etc. O primă cercetare cu caracter profilactic s-a efectuat la Uzina „1 Mai" Ploiești, unde un grup de persoane de 45—60 de ani au primit tratamentul biotrofic cu Gerovital după schema dată de institut. Rezultatele au fost deosebit de încurajatoare, deoarece s-a constatat scăderea numărului de zile de concediu de boală și creșterea randamentului în muncă. Ulterior cercetările au fost extinse în 115 centre înființate pe lîngă unități din industrie, agricultură și circumscripții sanitare. În aceste centre s-a făcut dispensarizarea tuturor persoanelor peste 45 de ani, urmărindu-se o serie de indicatori clinici, biologici și sociali comparativ pe subiecții tratați și netratați.

Rezultatele obținute după doi ani de tratament arată în general ameliorarea indicatorilor privind starea de sănătate, creșterea randamentului în muncă și a dorinței de activitate precum și scăderea morbidității. Măsurile profilactice pentru combaterea acelor boli care pot precipita procesul de îmbătrînire, măsurile de igienă, acțiunile terapeutice în masă cu substanțe biotrofice, acest ansamblu de măsuri și acțiuni duc la creșterea proporției de populație vîrstnică activă, a așa-zisei „longevități", a tipului de vîrstnic capabil a fi util și nu o povară pentru familie și societate.

fișe pentru mai tîrziu

SENSUL CONTINUITĂȚII

În momentul de față ritmul în activitatea cercurilor științifice studențești și-a însușit sensul plurivalent de succesiune cu promptitudine de anotimp a sesiunilor, de continuitate a eforturilor — atît de des rodnice — ale studenților, de armonizare a intereselor teoretice și practice, didactice și sociale

O corespondență semnată de Dumitrica Puia și Corneliu Stircescu din subredacția gălățeană a revistei noastre, surprinzînd în realizările studenților „îndrăzneala unor idei originale", ne readuce în actualitate preocupările studentului MATEI KIRALI. Bine cunoscut colegilor săi din Facultatea de mecanică, specialiștilor gălățeni în construcții de nave, precum și cititorilor noștri, mai ales după comunicarea în toamna trecută a lucrării „Istoricul și perspectivele de dezvoltare a navelor cu aripi imerse și cu perne de aer"*, Matei Kirali, la ultima sesiune, a prezentat trei lucrări cu soluții ce constituie noutăți pe plan mondial Tema —* „O concepție nouă despre amplasarea turbinelor cu gaze pe navele moderne cu aripi și rotoare imerse".

O reîntîlnire ne prilejuiește și articolul „Expansiunea Metagalaxiei, cel mai grandios fenomen natural"*, semnat de VIRGIL SCURTU din anul IV, Facultatea de fizică din Iași*

Interesul superior pentru un domeniu rămas încă larg deschis cercetărilor și dorința de a sublinia contribuția românească în acest sens, puțin cunoscută, în contextul cercetărilor efectuate în ultimele trei decenii surprind cu deosebire.

Cităm din această ultimă lucrare : „Prima interpretare justă a expansiunii Metagalaxiei, înțelegînd prin Metagalaxie numai partea observabilă a Universului, aparține regretatului savant român prof. dr docent TEOFIL T. VESCAN, *(1913—1963).* (Printre specialiști nu este acreditată ideea acestei paternități — n.r.).

Ulterior, în alte lucrări, publicate în țară și peste hotare, prof T. T. Vescan a dezvoltat ideea pulsației Metagalaxiei, care credem că este singura în stare să explice actuala stare de lucruri, fără a apela la supranatural

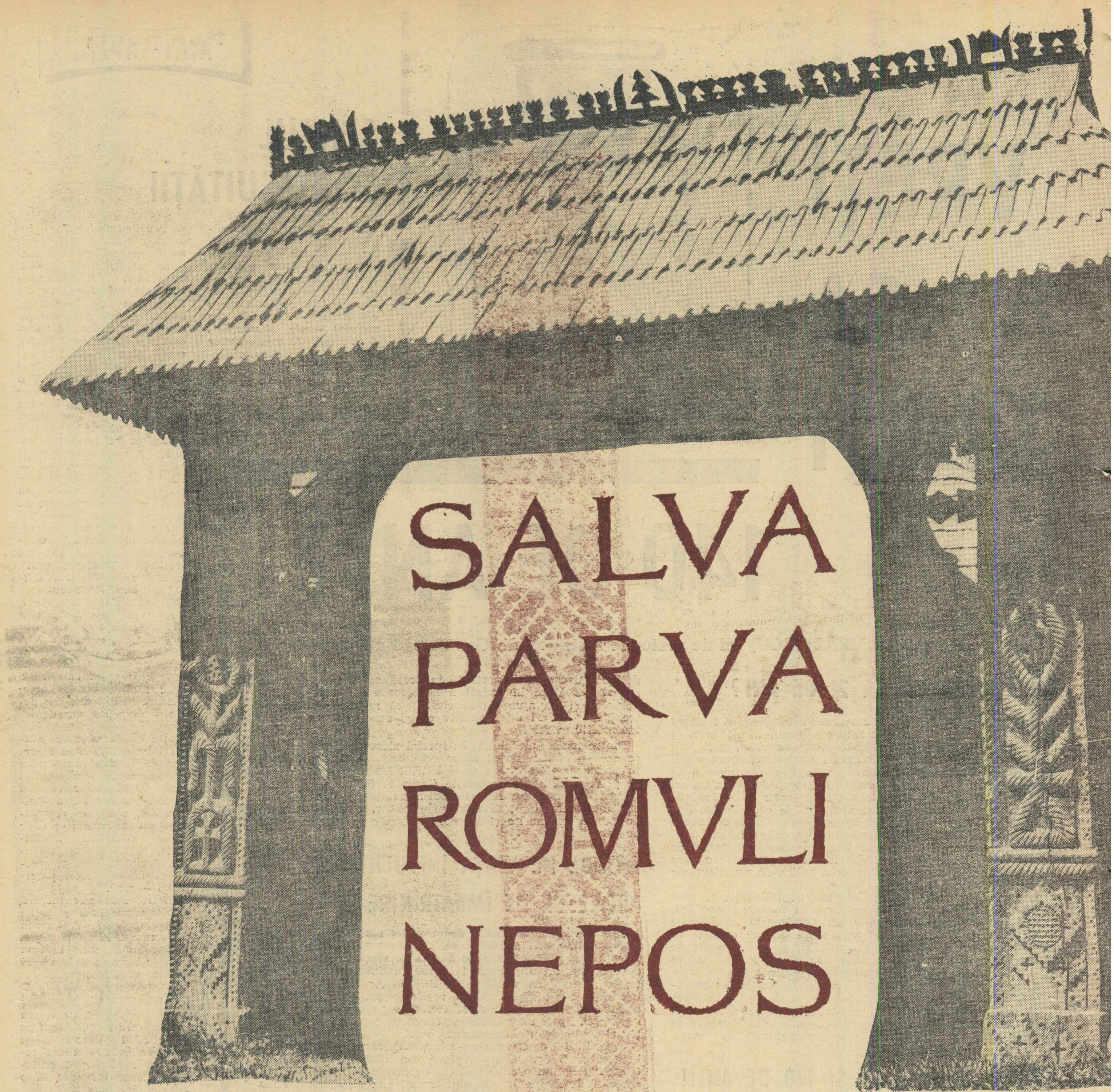
Din nefericire, moartea prematură l-a împiedicat pe prof. T. T. Vescan să-și dezvolte în continuare teoria sa cosmologică unitară, pe care începuse să o elaboreze în anul 1963

Deși contribuția prof. Vescan a fost amintită de cîteva ori de Paul Laberenne în unele publicații de circulație mondială, deși multe lucrări ale acestui savant român au apărut în reviste cunoscute în occident în momentul de față în știința apuseană este dominantă concepția care, postulînd principiul cosmologic perfect (larg sau total, cum se mai numește), admite crearea continuă a materiei din nimic (The continual creation of matter out of nothing).

Viteza creării materiei în această ipoteză este de un atom de hidrogen într-un litru de volum, la un miliard de ani !

Acest punct de vedere este susținut cu însuflețire de școala de cosmologi din Anglia, din care fac parte Bondi, Gold, Hoyle, Mc Crea. Dintre aceștia, astrofizicianul și cosmologul Fred Hoyle, împreună cu astrofizicianul american William Fowler consideră că cvasistelele recent descoperite — despre care s-a scris un articol în numărul 8/1965 al revistei Știință și tehnică — ar confirma teoria continuei creări de materie".

Georgeta RUTA

SALVA PARVA ROMVLI NEPOS

Puncte cardinale pentru o călătorie în nord

Splendidă geometrie a existenței ! Omul și-a sprijinit din cele mai vechi timpuri filozofia de toate zilele pe patru pietre unghiulare care formează un patrulater. El a crezut în patru elemente primordiale : pămîntul, apa, aerul și focul ; trăiește în patru anotimpuri : iarna, primăvara, vara și toamna, în patru puncte cardinale, între patru pereți de casă, pe patru strune de vioară, pe patru roți de car, sub cele patru roți scînteietoare ale Carului Mare. Și această filozofie a existenței durată din patru în patru elemente se poate multiplica la infinit ca într-o nouă geometrie a naturii.

Salva, Parva, Romuli, Nepos sînt patru puncte cardinale ale unei geografii românești de la porțile Maramureșului. Sînt patru stele dintr-o legendă a Carului Mare. Patru cuvinte, patru nume, pe lîngă care trecem uneori pieziș, neînțelegînd legăturile intime dintre vocale și sunete, sensurile mirabile ce se ascund în această ciudată armonie de frază latină, scandată de-a lungul munților și pădurilor din nordul țării. Nu trebuie să fii neapărat latinist pentru a tresări la auzul acestor cuvinte, pentru a-ți traduce sensul lor păstrat de vorbirea curentă în geografia și istoria țării. Salva, Parva, Romuli, Nepos înseamnă de fapt...

Cum s-a ridicat din jilț într-o zi de tîrg la Salva împăratul Iosif al II-lea și a exclamat: „Salve parvae Romuli nepos!"

Zbuciumată geologie au aceste văi de piatră pe care mușchii și iarba, și pădurile și vegetația luxuriantă a naturii, se întind lacom. Primăvara aici e patetică. Exploziile vegetale modifică geografia treptat și o supun prin timp invadînd piatra aspră, stînca developată de fulgere. Satele se întind miraculos de-a lungul kilometrilor, zecilor de kilometri într-o izolare forțată, casele sînt rare ca altarele, oamenii parcă s-au retras în păduri și coboară abia seara în urma sau înaintea animalelor domestice, ca într-o romanță populară.

Minunat loc de retragere, de liniște. Drumurile urcă aici greu, obsedant, mașinile se cațără pe stînci și alunecă aproape vertical la vale. Legendele spun că oamenii s-au retras în aceste văi primordiale de teama vicisitudinilor existenței, din răzvrătire față de legile inumane ale societății, ca să se reîntoarcă la legile naturii, la libertatea virilă a vegetației și geologiei. Ei au fugit în munți, în păduri, de teama năvălirilor barbare, de spaima incursiunilor incendiare ale tătarilor și apoi de groaza îndatoririlor feudale.

Cea mai veche așezare din acest patrulater este Salva. Numele ei de rezonanță latină s-a transmis de-a lungul secolelor încă din perioada ocupației romane. Localitatea e pomenită de regele Bella al IV-lea al Ungariei prin 1245 cu ocazia unei moșteniri lăsate, prin tradiție, reginei Elisabeta. Vasăzică, „tradiția" acestei donații feudale confirmă existența satului cu mult înainte de edict. Matei Corvin legiferează primul libertățile românilor care-și revendică aceste locuri prin moștenire.

Oamenii risipiți prin codri și prin munți coborau rar la confluențele civilizației și comerțului. Numai în zilele de tîrg și de sărbători. La o astfel de manifestație tradițională a asistat cu prilejul unei vizite în Transilvania împăratul Austro-Ungariei, Iosif al II-lea. Descoperind cu uimire dansurile pline de vitalitate și ritm ale românilor, costumele lor de sărbătoare cu geometria țesăturilor, policromia pălăriilor cu pene de păun, [illegible]otele pline de văi și de păduri, dezlănțuirea de sentimente și de pasiuni, s-a ridicat din jilțul său improvizat și cuprinzînd cu privirea imensa așezare românească a exclamat: „Salve parvae Romuli nepos !", ceea ce pe românește înseamnă : „Salut mică nepoată a lui Romulus !"

Iată deci etimologia celor patru nume de vechi așezări românești risipite prin văile Năsăudului. Această exclamație a rămas pentru totdeauna în memoria oamenilor și întîmplarea, hiperbolizată, a luat proporțiile legendei. Într-un imperiu feudal în care românii erau contestați ca națiune și ca popor, ei au ridicat acest moment istoric la rang de argument. Așa se explică onomastica conferită celor patru comune năsăudene de oamenii din aceste meleaguri, pentru urmașii lor, pentru istorie.

Un frate mai mare al lui Horia !

Se spune că oamenii acestor meleaguri au fost din totdeauna niște răzvrătiți ! Istoria, nu numai fabuloasa legendă, confirmă acest lucru. Iată un episod zguduitor...

Cînd Maria Tereza, teribila împărăteasă a Austro-Ungariei, a hotărît înrolarea românilor în oștile grănicerești ale imperiului pentru a apăra granițele de „românii de dincolo", oamenii de aici s-au revoltat. În fruntea lor se afla un bărbat de 104 ani, ca un simbol de longevitate românească pe aceste pămînturi. Ei au coborît din munți, au intrat în Năsăud, l-au bătut pe generalul austriac ca pe un rîndaș oarecare și l-au alungat pe episcop ca pe un „anticrist".

Evident represiunile au fost sălbatice.

at care a „instigat“ la
tras pe roată în fața
9 ortaci ai săi au fost
spînzurătoare ! Doar pa-
executați. Restul de 15
printre cei 300 de sol-
ului represiv și au fost
a cu vergile, pe rînd ;
t, cîți au murit... nu se

de ani mai tîrziu ace-
armau ultima compa-
ire în retragere pustia
ele, dînd foc caselor și
d avutul oamenilor re-
vechi obicei, în beje-

e astfel că românii din
omunele învecinate au
locit la propria lor eli-

Nepos se nasc
an 200 de...
lui Romulus

e unui profesor din
e-ai fi cerut țăranilor
să scoată la iveală mă-
ghete, cred că ar fi
ncalțe primarul. Oame-
opinci ca strămoșii

noștri !“. De parcă timpul ar fi încremenit pentru ei cîteva sute de ani !

Pămînturile convulsive, sparte de stînci și de șisturi de granit, invadate de loes și de mușchi au refuzat marile germinații... Oamenii luptau cu pietrele și cu arborii să smulgă munților și pădurilor cîteva hectare de teren fertil. Viața acestor români e aspră și eroică. Ei trăiesc din pîinea și mălaiul cerealelor „forțate“ să urce pe altitudini dramatice, din laptele caprelor și vitelor, din lemnele pădurilor din care sînt obișnuiți să scoată orice, de la foc și fluier pînă la stîlp de poartă și grinzi pentru casă. Pretutindeni unde cresc ierburi, în poiene, în luminișuri, de-a lungul drumurilor abrupte, cîteva animale rumegă liniștea în polifonia cîntecelor de păsări. În vreme ce alături, mai ales femeile, copiii și bătrînii torc lîna pe fus, cîntă din fluier sau citesc cărți de astronomie. Bărbații lucrează în păduri la Romuli și Parva și mai departe de Romuli și Parva ; doboară copacii din care vor ieși, elevate, mobilele noastre și atîtea și atîtea unelte intime care ne înconjoară ca niște constelații domestice. Noile forme sociale de muncă a pămîntului au rămas cu o altitudine mai jos la poalele acestor comune, dar luminile civilizației pătrund zilnic în fiecare casă prin fiecare abecedar, prin fiecare ochi de televizor.

Într-o călătorie frenetică de-a lungul văilor care adăpostesc aceste comune am descoperit pretutindeni case noi, bine legate în piatră și lemn păstrînd tradiționalele zugrăveli geometrice, cu grinzi de lemn proaspăt sculptate, ocoale cu vite și păsări, mobile noi, abia desfăcute din ambalajul magazinelor, televizoare, aparate de radio... Școlile sînt de asemenea noi, ridicate din contribuții voluntare, copiii vin la școli într-o unanimitate impresionantă, deși au de străbătut uneori zilnic cîte 18 km pe jos, prin păduri, prin munți. La dispensare, la circumscripții sanitare (unele în curs de construcție), medicii se plîng mai ales de repetiția obsedantă a diagnosticelor de reumatism și hipertensiune din pricina atmosferei umede și schimbătoare și a altitudinilor brutale pe care le parcurg oamenii zilnic. Altădată aici copiii mureau de foame, mureau pur și simplu de foame ! Acum, satele cuprinse între cele patru puncte cardinale : Salva, Parva, Romuli, Nepos cunosc cea mai mare natalitate din raion. Numai în Nepos se nasc în fiecare an 200 de copii. Două sute de urmași sau nepoți ai lui Romulus — ca să parafrazăm expresia consacrată. Pentru că n-am văzut nicăieri oameni mai mîndri de numele comunelor în care trăiesc ca aceștia !

Țesăturile lor se apropie de perfecțiunea gobelinurilor de la Luvru

Trăind în refuzul asimilărilor de tradiție străină și perpetuînd din generație în generație ritualurile și miturile strămoșilor, românii din zona celor patru comune sînt trezorierii unor comori de artă populară inestimabile. Se disting prin sensibilitatea și prin simțul proporțiilor în construcția caselor, mai ales la stîlpii de pridvor, la porți și la mobilele de uz casnic. Crestăturile în lemn țin de ritmul dansurilor și cîntecelor și izvorăsc din geografia și din vegetația acestor meleaguri dionisiace. Ele sînt de-o frumusețe cosmică. Parcă ar căuta mereu să cuprindă spațiul în formele lor geometrice. Lucrăturile în pînză și în lînă se apropie de perfecțiunea gobelinurilor expuse la Luvru. Fiecare femeie e aici o artistă desăvîrșită, cu un simț al liniilor și al culorilor, al luminilor și umbrelor aproape flamand. Casele acestor femei sînt ca niște muzee de artă populară. Ștergarele înflorate, moștenite din generație în generație, cuverturile, covoarele, fabuloasele țoluri de lînă, iile și zadiile și cojoacele sînt lucrate cu o migală de artizanat și cu o voluptate a culorilor impresionantă.

Cînd ies duminica la horă, flăcăii și fetele vin parcă din curcubee iar crestele din pene de păun, uriașele creste rotunde din pene de păun, umplu lumina de rumoarea culorilor. În Salva sînt oameni care se ocupă în mod special de creșterea păunilor pentru penele acestor pălării.

Dansurile lor sînt explozive, dionisiace. Sînt aceleași dansuri în fața cărora împăratul exclamase uimit : „Salve parvae Romuli nepos !“. Echipele de trișcari (un fel de fluiere mai scurte decît cele obișnuite, lucrate de moți) umblă prin sat sau cîntă la căminul cultural. Trișcarii din Parva sînt renumiți în toată țara. Iar corul din Nepos, cu voci de o acuratețe și o intensitate unice, a cucerit laurii cîtorva concursuri folclorice.

Pentru oamenii aceștia arta vine în prelungirea activității lor diurne, este apogeul muncii lor, este spiritul lor.

Adrian DOHOTARU

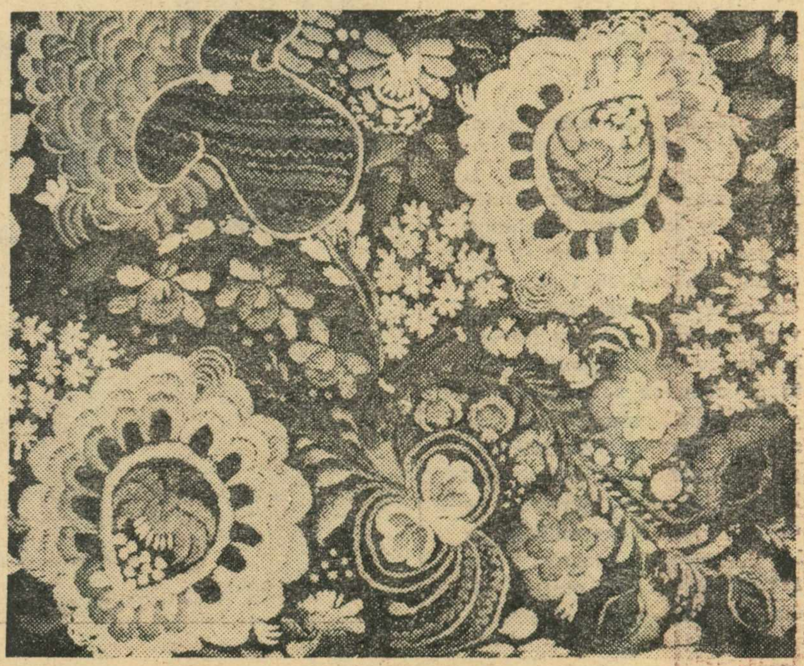

Copil din Maramureș

Imagine a satului Parva, regiunea Cluj

Broderie — din satul Salva, regiunea Cluj

UN „PANORAMIC" AL CINECLUBURILOR STUDENȚEȘTI

Întîlnirea cu ultimele producții ale cinecluburilor studențești — datorată de această dată unui „turneu" propriu în centrele universitare și nu organizării unor microfestivaluri de către U.A.S.R. și A.C.I.N. — ne-a declanșat sentimente contrare. Cele mai profunde? O deosebită stimă față de optimismul și dăruirea tinerilor cineaști pentru arta filmului, o admirație sinceră pentru cîteva incontestabile reușite — rod al acestei pasiuni dublate de talent. Pelicula „Căderea", de pildă, **care poate concura cu mare succes la orice festival de amatori,** ar fi rămas probabil doar ca scenariu semnat de Gelu Mureșan dacă el și întreg colectivul timișorenilor n-ar fi luptat tenace cu greutățile spre a o realiza, așa cum au visat-o; acel reportaj folcloric **„Săptămîna nebunilor"** (Friederich Ipsen și Ion Popa — Timișoara), de-o certă valoare documentară prin inedit, s-a născut numai din mare dăruire și muncă fără preget; la Cluj, cineaștii amatori îndrumați de Vasile Papp, cu o remarcabilă perseverență au înfăptuit un film interesant, intitulat „Regăsirea"; bucureștenii, după îndelungi zbateri, au ieșit învingători, reușind să dea ecranului un jurnal studențesc bun. „La revedere 1977!", recenta producție ieșeană (încă nesonorizat) se anunță de asemenea ca o încercare interesantă.

Concomitent însă cu aceste simțăminte de prețuire și-a făcut loc și amărăciunea... Trebuie să spunem de la început că absolut toate cinecluburile sînt formate din băieți inimoși și cu aptitudini reale pentru o atare activitate; oriunde te vei duce ei îți vor vorbi ore întregi despre filmări, developări, montaje, mixaje, îți vor dezvălui proiecte îndrăznețe, scenarii de substanță — unele foarte interesante. Dar **nu toți** îți vor oferi, sub proprie semnătură, și pelicule de valoare. Producțiile clujenilor, de pildă, (Jurnal studențesc „14 bis", „16", reportajul „Brigada complexă" în Oltenia, „Prima dimineață") — cu secvențe filmate de la o anume distanță și dintr-un unghi invariabil, cu încadrări defectuoase etc. — nu depășesc limita exercițiilor și ca atare nu pot ridica pretenții. Cum se explică faptul? Uitați cu desăvîrșire de către acei care ar trebui să se ocupe de ei (oare știe cineva exact de cine aparțin cinecluburile?), acești cineaști amatori, în majoritatea lor, **nu știu cum se face corect un film** și, numai apelînd la intuiție, nu se poate realiza o adevărată creație! În asemenea conjunctură, nivelul de cunoștințe al membrilor cineclubului nu a înregistrat — în cîțiva ani — nici un progres, nici unul dintre participanți nu s-a dezvoltat pe măsura talentului său.

★

Problema îndrumării cinecluburilor, de o capitală importanță pentru orientarea și bunul mers al acestor cercuri culturale, a fost îndelungă vreme neglijată complet, iar astăzi continuă să rămînă un domeniu al nimănui. Practic vorbind, **asociațiile se declară lipsite de responsabilitate față de ceea ce se întîmplă în cinecluburi, deoarece le consideră aparținînd de Ministerul Învățămîntului. Ministerul Învățămîntului e convins că datoria sa se rezumă la a le „înzestra" tehnic, iar A.C.I.N.-ul nu s-a ocupat niciodată de vreun cineclub...**

Este absolut necesar ca MEMBRII SECȚIILOR DE CREAȚIE să beneficieze de cursuri teoretice și practice privind arta filmului și tehnica cinematografică, susținute de specialiști — astfel încît să ajungă la o calificare, care să le permită realizarea unor pelicule valoroase. (La această oră numai în București se ține un curs riguros, timișorenii avîndu-l în plan pentru anul viitor; Clujul e complet dezorganizat în acest sens, instructorul angajat nefiind indicat pentru a îndeplini o atare funcție).

Apoi, în nici un caz nu putem aprecia sistemul de intervenții multiple în scenarii introdus de Casa de cultură a studenților din Cluj. Practica timișorenilor, cu discuții creatoare conduse de persoane competente și gală de vizionare înainte de lansarea în public a unei pelicule, ni se pare mult mai potrivită.

Surprinzător găsim de asemenea faptul că nici un cineclub din țară n-are bibliotecă proprie, cu lucrări și caiete de specialiate, informații despre cinematografia mondială, reviste etc. — care să constituie fondul documentar al fiecărui studiou studențesc.

Tot în actualul mod de organizare, SECȚIILE DE CULTURĂ CINEMATOGRAFICĂ — menite să trezească interesul pentru film unui public numeros și să contribuie în același timp la rafinarea gustului estetic — nu-și ating nici măcar în parte scopul. Fiindcă în loc să devină, așa cum tindeau cu ani în urmă, o CINEMATECĂ a studenților (cu program săptămînal riguros, cicluri bine profilate, vizionări de pelicule excelente), ele se caracterizează din ce în ce mai mult prin improvizație și aspect mercantil. Fără să mai vorbim de greutățile birocratice pe care le întîmpină studenții la diferite foruri de specialitate (A.C.I.N., D.R.C.D.F., Arhiva Națională de Filme) cînd solicită filme pentru ilustrarea unor momente din istoria cinematografului sau din peisajul filmului actual.

De altfel în ceea ce privește alcătuirea tematicii, arbitrariul apare și mai evident. La București, A.C.I.N.-ul a colaborat cu cineclubiștii la stabilirea ciclurilor de filme: Panoramic contemporan („Cuțitul în apă"), Poetica neorealismului („Hoții de biciclete"), Noul val („Testamentul lui Orfeu") ș.a. Clujul, pentru că e mai departe, și-o face singur, mai exact o gîndește regizorul Operei de Stat, A. I. Arbore; producția cinematografică ce însoțește expunerile se procură cu mari peripeții de la cinemateca orașului și numai contra cost. În cazul Timișoarei, tematica se „definitivează" în funcție de filmele pe care acceptă D.R.C.D.F.-ul să le livreze, de asemenea contra unei sume de bani.

Cît privește conferințele explicative... Ele sînt ținute (dacă nu sînt suspendate) de către feluriți binevoitori.

★

Fără îndoială, însă, cel mai nevralgic punct al cinecluburilor rămîne **tot baza materială.** Iată, în continuare, cum se prezintă un inventar: bucureștenii dispun de un aparat de filmat de 16 mm uzat și un tanc de developare ireparabil; clujenii au 3 aparate de filmat, descompletate, care la vremea lor au fost „achiziționate" defecte, un aparat de proiecție (al asociației studenților), o masă de montaj șubredă și un tanc de developare confecționat cu mijloace locale; timișorenii n-au nici ei decît un aparat de filmat (producție 1935!), un aparat prost de proiectat și un magnetofon blocat (reparat de zece ori), iar ieșenii — un aparat de filmat din timpul războiului, unul de proiecție și... Această situație, mai mult decît critică, este arhicunoscută de către toate forurile răspunzătoare. Iar după îndelungi tergiversări, **anul trecut s-a hotărît dotarea cercurilor de către Ministerul Învățămîntului.** Ce s-a întîmplat de atunci? Nimic. De fapt s-a petrecut ceva; cinecluburile au făcut din nou liste și paraliste cu **aparatajul indispensabil,** le-au înaintat noului for tutelar; **dar Ministerul Învățămîntului nici măcar n-a răspuns acestor adrese!**

Este limpede pentru oricine — avînd în vedere specificul activității de cineclub — că fără o dotare completă, aceste cercuri nu pot funcționa în condiții normale: mai mult, chiar dacă li se distribuie cîteva aparate, în momentul în care au fost omise fie și substanțele de developare, rezultatul e nul; cel mult se realizează un stoc de peliculă nedevelopată — ca la București...

Ce e de făcut? După opinia noastră Ministerul Învățămîntului poate redresa în mare măsură situația dacă ar recurge la o redistribuire a întregii aparaturi de care dispune. Fiindcă în multe școli, în numeroase sedii și rectorate zac pur și simplu aparate prețioase, fără a-și afla întrebuințarea. De asemenea, credem că e cazul, TOCMAI ÎN VEDEREA ECONOMIILOR PE CARE LE PRECONIZEAZĂ, să dispună odată de achiziționarea acelor aparate din import, care numai **aparent** sînt costisitoare (aparatul de proiecție MEOPTA, de pildă, făcînd singur înregistrarea și redarea magnetică a sunetelor scutește cumpărarea altor trei aparate...)

Nu înțelegem în același timp pentru ce nu se acordă cinecluburilor dreptul de a se folosi de laboratoarele de cineficare ale marilor institute — fapt care ar permite developarea, montajul, în condiții optime și necostisitoare. Și cînd se va înființa acel magazin central specializat de aprovizionare pentru cinecluburi de care s-a vorbit atîta?...

★

Ni s-a înfățișat proiectul unui „cineclub" de tip nou; în cadrul său un mare număr de studenți ar trebui să studieze arta filmării și a filmului, ca mai tîrziu să poată folosi acest instrument în cercetarea științifică, în descoperiri, la urmărirea fenomenelor ce se studiază. Timișorenii au deschis un concurs de scenarii! Totodată ei sînt animatorii altui proiect de organizare interesant, cu secție de creație pentru filme științifice, documentare, istorice, reportaje folclorice, desene animate, artistice, jurnale sportive, de actualitate etc.

„Cineclubul trebuie să devină un mijloc de propagandă al asociațiilor, o gazetă ilustrativă a tuturor evenimentelor universitare; cineclubiștii trebuie să fie cei mai activi studenți" — e una din aspirațiile cinefililor.

Dar, fără o intervenție riguroasă a Ministerului Învățămîntului, A.C.I.N.-ului și U.A.S.R.-ului — care, **pornind de la o unitate de vederi** —, să dispună de totala reorganizare a cercurilor de prieteni ai filmului, de înzestrarea lor **cel puțin** cu strictul necesar de aparatură, de remontarea lor, entuziastele planuri ale acestor inimoși nu vor rămîne decît ceea ce sînt azi: simple cuvinte!

Roxana COSTACHE

Dansatori din satul Salva, regiunea Cluj

La cei 87 de ani tineri ai poetului TUDOR ARGHEZI, studenţimea română îi urează sănătate tare şi cutezanţă neconteniă în împărăţia de gînduri şi frumuseţi naţionale.

La mulţi ani, Domnia-Ta !

PUNCT CONTRAPUNCT

• Săptămîna aceasta Televiziunea a avut o idee bună (de care, de obicei, duce lipsă), şi anume de a prezenta în cadrul emisiunii de teatru pe studenţii I.A.T.C.-ului cu „Ultima oră" a lui Sebastian. Am vizionat un spectacol bine pus la punct, cu o distribuţie atent aleasă — în care s-a evidenţiat Victor Ştrengaru în rolul lui Bucşan. Dacă montarea ar fi beneficiat şi de o viziune regizorală mai simplă, dar mai nuanţată, de un decor — am zice — normal, precum şi de un aport mai rafinat al celor ce mînuiesc camerele de luat vederi (tară mai veche), reuşita ar fi fost întrutotul remarcabilă.

• În schimb, în ultima vreme la Televiziune au sporit... gagurile. Cineva vorbeşte o jumătate de oră despre o piesă, sîntem anunţaţi că vom vedea apoi cîteva scene din ultimul act. Aşteptăm. După o pauză penibilă crainica anunţă că *„din cauza îmbolnăvirii unui actor..."*

• Cronica muzicală, teatrală şi de film nu poate (cu rare excepţii) ori nu vrea (cu şi mai rare excepţii) să iasă din monotonia şi tipicul în care se simte bine de multă vreme. Cîteva cuvinte despre partitură, piesă, scenariu, alte cuvinte despre regizor, dirijor şi apoi, pe rînd, cîte un cuvînt despre interpreţi. De la o cronică la alta (fie ea muzicală, teatrală sau cinematografică) cuvintele se repetă; mai mult, se reiau formulări întregi. A extrage, de exemplu, cîteva mostre dintr-o cronică semnată în **„Contemporanul"** de Aurel Brumaru înseamnă, bineînţeles, a-l nedreptăţi pe cronicar (dar o facem pentru că în aceeaşi pagină Liviu Ciulei scria: **„Sînt nevoit să constat** DE MULTE ORI (subl. n.) **o totală neînţelegere a fenomenului teatral, a intenţiilor regizorale, a contextului profesional, în care se înscrie o manifestare artistică"**.

Deci: Ion Buleandră are **„probitate profesională"**, **„simplitatea gestului dramatic"** (...), Kitty Stroescu (Vişa) **interpretează cu simplitate"**, Iren Flamann **„cu sensibilitate, dar şi cu precizie"** etc.

RELIEF

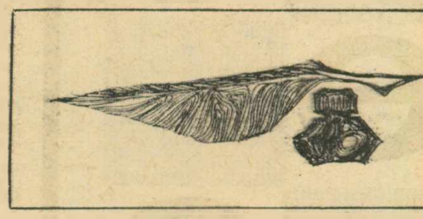
BUCUREŞTII — SUB PANA PROFESORULUI C. C. GIURESCU

Tipărindu-şi, în ultimul an al veacului, a sa „Istorie a Bucurescilor", Ionescu-Gion poruncea tipografului să pună în fruntea tomului său o pisanie de plumb şi rînduri în care vorbea astfel despre sine : „Gheorghe I. Ionescu-Gion carele m-am născut în bătrînul domnesc oraş al Pitescilor, şi de 30 de ani mă îndeletnicesc cu grija şi ispitirea cărţilor în marea şi de Dumnezeu păzita cetate a Bucurescilor, scăunalul oraş al României."

La 68 de ani de la ieşirea de sub teasc a — abia acum întrecutei — Istorii a Cetăţii lui Bucur, profesorul C. C. Giurescu ne-a dăruit o nouă Istorie, îmbogăţindu-şi poporul cu o operă de interes capital, rod al unor strădanii, lesne de presupus, neobişnuite. Spre deosebire de mulţi autori de istorie, C. C. Giurescu parcurge treptele faustice ale unei documentări de proporţii „monstruoase", dar peniţa domniei-sale impune totdeauna spre cercetarea lectorului un mod de exprimare simplu, firesc, captivant, fără a fi slujit de mijloacele prozei literare şi dominat de rigoare. Truda miilor de ceasuri trăite între pereţii bibliotecii nu transpare la prima vedere din opera profesorului, ea se „cheltuie" superb în subtext, aparatura ştiinţifică a investigaţiilor e ascunsă vederii noastre şi de aci acea impresie de „simplu" cu care pare să se deprindă cititorul. Dacă în primul volum al „Istoriei Românilor" (lucrare a cărei reeditare se impune grabnic) C. C. Giurescu se lasă atras adesea de „armele" prozei clasice, angajîndu-se în descripţia unor viscolitoare tablouri generice, îngăduind arcurilor fanteziei să ţîşnească din mănunchiuri firave de date exacte, acum profesorul îşi „interzice" stilul acelei evocări şi — laconic şi sobru — îşi cenzurează emoţia. Condiţie neapărat necesară în asemenea întreprinderi de arheologie în bibliotecă, distanţa dintre material şi autor e, sub raportul obiectivităţii, mijlocitoare a succesului. Sînt istorici care practică şi asta cînd nu te aştepţi, o abandonare a planurilor concrete ale lucrării şi se lansează, după puteri, în vreun sentimental intermezzo în care se jăluie ori îşi toarnă satisfacţia în lungi semne de exclamare. Nu de puţine ori ei se aventurează în operaţii de „colorare" a timpului, narînd mediocru episoade vag sugerate de litera documentelor.

Am convingerea că dacă ar fi vrut, dacă pasiunea pentru istorie nu l-ar fi robit, profesorul Giurescu ar fi putut fi un mare prozator, are (ochiul cunoscătorului e repede convins) toate darurile s-o facă şi acum sau poate tocmai personalitatea scriitorului neafirmat care-l dublează pe istoric face ca textele iscălite de C. C. Giurescu să fie aşezate sub semnul artei. Adesea, o frază în care apar doar cifre şi nume e violent încărcată cu cuvinte amintind lespezile înflorate de către meşterii Brâncoveanului.

Dacă (după ce i-am citit pe Pelimon, Pappasoglu, Gion, Iorga, G. Costescu) am fi întrebaţi ce considerăm că reprezintă recenta Istorie a Bucureştilor faţă de ce s-a scris pînă la ea, am vorbi ca despre ceea ce e Mănăstirea Hurez, cu turnurile şi aşezările ei de azi, faţă de bisericuţele de lemn, sparte de ploaie, ale întîilor ctitori. E — cu toată frica pe care o reclamă o asemenea formulare — totul ! Nimic din tot ce se poate considera a fi esenţial din ceea ce s-a tipărit cu privire la dramatica istorie a capitalei românilor n-a scăpat de sub pana profesorului Giurescu. Din capul locului trebuie spus că domnia-sa a supus unor cercetări personale elementele argumentate ori nu ale istoriilor scrise pînă la dînsul, „ratificînd" ori atacînd prezumpţii, afirmîndu-şi totdeauna un punct de vedere

al său, rezultat din conjugarea respectului pentru înaintaşi cu dorinţa, în acelaşi timp, de a renunţa de pe poziţii cetăţeneşti, ceea ce a fost eronat în Istoriile Bucureştilor. Îndrăgostit de culoare, dar refuzînd pitorescul în sine al bogatei anecdotici care învăluie istoria oraşului, patriot prin vocaţie, Giurescu face din lucrarea sa o operă pe care o putem încredinţa spre cunoaştere şi istoricilor străini.

Cu emoţie îndreptăţită am văzut, alăturate paginilor de evocare a jumătăţii de mileniu pe care Bucureştii au trăit-o pînă la domnia poporului, capitole în care anii noştri sînt priviţi prin perspectiva Istoriei, contemporaneitatea ei „suflată" cu aurul filei de cronică. Originala formulă în construcţie a cărţii i-a permis autorului să ilumineze absolut toate domeniile de viaţă ale Bucureştilor, asigurîndu-şi şi fermecatele oglinzi care sînt documentele iconografice.

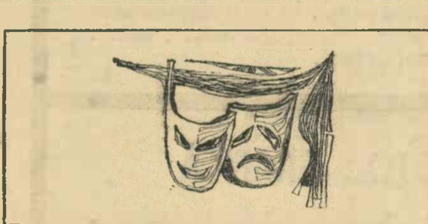
Iubit şi blestemat (singurul oraş urgisit în versuri populare), loc de naştere şi asfinţire a zeci de generaţii, găzduind sfînta ţărînă a Luceafărului, Bucureştii îi vor ispiti şi în viitor pe istorici. Şi va fi neverosimil numărul tomurilor adăugate în raft Istoriei bunului Gion. Dar Istoria aceasta, semnată de C.C. Giurescu, va fi la loc de cinste pe masa de scris a vreunui Neculce al epocii zborurilor pe Marte. Ea va rămîne, „rîcîită" de priviri ca o piatră de prag a unui templu de înaltă spiritualitate şi umanism : fiinţa, prin istoria lumilor, a noastră, a românilor...

Gheorghe TOMOZEI

PROPUNERI PENTRU O PRESUPUSĂ STAGIUNE

Dacă vă mai amintiţi — una din cele mai aprinse dispute din presa literară a avut loc anul trecut în jurul repertoriilor teatrale. Cu mic cu mare toţi binevoitorii au vrut să pună umărul pentru a ajuta direcţiile teatrelor din ţară. Caritabilă antrepriză ; numai că roadele nu s-au prea văzut ; mai ales că specialiştii noştri s-au limitat să-şi exprime nemulţumirea faţă de stagiunea anterioară şi să verse lacrimi pentru piesele bune care nu s-au jucat.

Asistăm în ultimul timp la o serioasă preocupare a teatrelor de a-şi îmbogăţi repertoriul cu lucrări din dramaturgia naţională, clasică şi originală ; preocupare care — sîntem siguri — va fi continuată cu succes. În acelaşi timp numărul şi calitatea textelor din teatrul universal a scăzut simţitor. S-au dat spectacole cu piese îmbătrînite de Tennessee Williams, Miller, Ira Wallach sau Shaw, cu foarte puţine rezonanţe în publicul contemporan. Decît să discute post-factum despre nereuşitele unei stagiuni — cum s-a făcut — ar fi preferabil ca presa literară să vină cu propuneri concrete, să indice limpede texte de valoare, mai ales din teatrul contemporan, susceptibile de a consona cu sensibilitatea spectatorului român. Cei care cred că înscenarea unor piese de Ionescu sau Murray Schisgal (! ?) — a cărui operă completă (trei piesuliţe) s-a şi jucat la noi, înseamnă contact serios cu teatrul contemporan se înşeală tot atît cît şi cei care socotesc modalitatea absurdă, unică şi total „modernă". Există „complexul rentabilităţii", ideea absurdă că marea parte a textelor moderne nu are priză la public, că nu permit creaţii actoriceşti etc. Nu e vorba decît de o rămăşiţă a snobismului. Aş putea enumera, propunînd teatrelor, un număr important de piese înscrise deja în patrimoniul dramaturgiei, cu serioase note de trecere pentru posteritate, cu o problematică de mare interes spiritual, care în acelaşi timp pot oferi spectacole cu interesante montări, cu roluri „grase" şi cu priză la public. „Caligula" de Camus, „Dracul şi bunul dumnezeu" de Sartre, „Luther" de Osborne, „Acuzatorul public" de Hochwälder, „Beckett" de Anouilh, „Don Juan sau dragostea de geometrie" de Max Frisch, „Vînătoarea tragică a soarelui" de Peter Shaffer (promisă inutil de Teatrul „Nottara"), „Setea şi foamea" de Ionescu.

Aş putea vorbi de „Duceţi-vă la Torpe" sau „Cum merge lumea dom'le... se-nvîrte dom'le" de Billetdoux (a cărui piesă subţire de debut a fost făcută cu ou şi cu oţet de Dinu Săraru), de piesele lui Armand Gatti, de originala „Data viitoare o să v-o cîntăm" a lui James Saunders, de Albee, de Diego Fabbri, T. S. Eliot, Peter Weiss... Ei, dar acestea nu sînt decît visuri pentru o presupusă stagiune la care s-ar mai adăuga mult Shakespeare, tragedie antică şi cîte şi mai cîte.

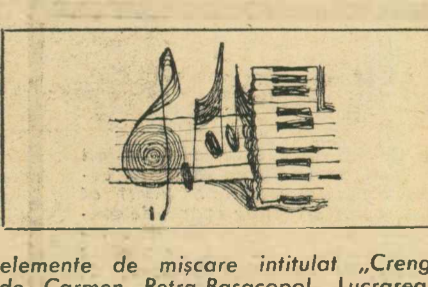
E tot atît de drept că înainte de a face obiectul discuţiilor repertoriului aceste piese trebuiesc citite. Chiar şi cînd e vorba de „Oedip" sau „Othello", pentru că de data asta nu mai învăţăm din ele noţiuni de teorie literară, ca în clasele de şcoală.

Eugen P.

EFERVESCENŢĂ ARTISTICĂ

Incontestabil, stagiunea muzicală a Studioului Conservatorului „Ciprian Porumbescu" s-a impus definitiv în viaţa muzicală a Capitalei. Concertele simfonice şi de cameră, recitalurile şi spectacolele de operă, atrag tot mai mulţi melomani dornici să cunoască cu o clipă mai devreme pe viitorii muzicieni ai ţării. Din aceste multiple manifestări muzicale în ultimul timp s-au evidenţiat în mod deosebit : Concertul corului „Madrigal" şi al orchestrei „Camerrata", cît şi Concertul simfonic al orchestrei de studio. „Madrigalul" nu mai are nevoie de prezentări. Simpla sa apariţie pe afiş face ca orice sală să devină neîncăpătoare. Despre sensibilitatea interpretării şi a nuanţării, cît şi despre calităţile artistice ale artistului emerit Marin Constantin, s-a scris şi desigur se va mai scrie mult. Echivalent orchestral al „Madrigalului", orchestra „Camerrata" se remarcă prin însuşiri asemănătoare acestuia. Calităţile deosebite ale componenţilor ei, bine valorificate sub îndrumarea dirijorului Dumitru Pop, au făcut ca programul interpretat să ne ofere reale satisfacţii artistice (un bravo în plus pentru partea a doua din „Simfonia simplă" de Britten). Solistul concertului pentru pian şi orchestră de Haydn, Dan Grigore, a confirmat (pentru a cîta oară ?) elogiile pe care i le aduceam într-unul din ultimele numere ale revistei noastre. Personal consider că partea a III-a — „All' Ungherese" — a fost realizarea de apogeu a interpretului. Din sala Radiodifuziunii iată-ne în cea a Ateneului. Orchestra de studio, completată pentru acest dificil examen cu o serie de valoroşi studenţi instrumentişti, a prezentat un program de 4 lucrări, dintre care trei au fost prime audiţii. Aplaudăm această iniţiativă de a se cînta lucrări necunoscute sau foarte recente ale compozitorilor noştri. Concertul s-a deschis cu suita I de George Enescu, lucrare care la vremea sa a constituit o cotitură decisivă în creaţia compozitorului.

Tînăra compozitoare Domnica Dumitraşcu-Constantinescu ne-a produs două sentimente distincte : unul de satisfacţie prin basmul său simfonic „Ciuboţica cucului" şi unul de regret pentru faptul că lucrările sale sînt încă insuficient cîntate. O singură umbră peste acest reuşit simfonic: programarea Concertului pentru pian şi orchestră de Stan Golestan. Cu tot respectul pentru înaintaşii componisticii noastre, această programare nu a fost justificată nici măcar ca valoare a lucrării. O remarcă pentru pianista Georgeta Ştefănescu-Barnea, solistă a concertului. Ineditul serii l-a constituit poemul pentru recitatori, orchestră, cor şi

elemente de mişcare intitulat „Crengile" de Carmen Petra-Basacopol. Lucrarea se integrează perfect în tendinţa generală spre sincretism, spre influenţarea spectatorului pe mai multe căi deodată. Muzica urmăreşte îndeaproape sugestiile textului, reuşind să contureze imagini deosebit de plastice. Ineditul în desfăşurarea lucrării îl constituie mişcarea scenică a coriştilor, contribuind la nuanţarea mai plastică şi pe plan vizual a sensurilor poetice şi muzicale.

Strălucitul succes apare astfel pe deplin justificat : Orchestra de studio, în progres faţă de ultimele apariţii, n-a reuşit nici de data asta totuşi să se ridice la nivelul prestigiosului său conducător, dirijorul Grigore Iosub.

Cristian MIHĂILESCU

t e c

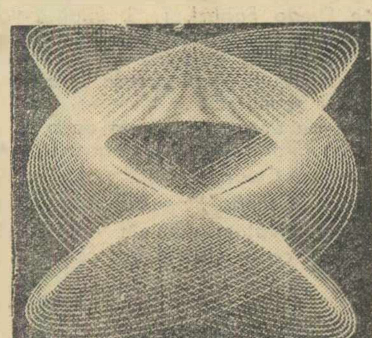
UN NOU CENTRU AL FILMULUI

La Hyères (18 km. de Toulon şi 113 km. de Cannes) se stabileşte un nou centru al lumii cinefile. În 1965 doi tineri, Maurice Periset şi Regis Hanrion, au lansat iniţiativa unor sărbători ale filmului, numite „Întîlniri internaţionale“. Aici s-a încoronat acum trei ani un cineast necunoscut — Claude Lelouch — cu filmul „Fete şi puşti“, acelaşi Lelouch care peste un an urma să ia marele premiu la Cannes. Apoi au venit să turneze la Hyères Jacques Doniol Valcroze şi Godard (care a realizat aici „Pierrot le fou“). Debutanţii care filmează aici se văd înconjuraţi de o neaşteptată popularitate ; presa a vorbit mult de doi dintre ei, Charles Maton şi Luc Moullet, nume ce vor deveni, poate, celebre.

Anul acesta, la a treia ediţie a „Întîlnirilor“, premiul întîi a revenit Franţei prin documentarul lui Jose Valera, „Mamaia“, turnat la noi în ţară.

FOTO... GRAFICĂ

La Hanovra poate fi văzută o expoziție de „ritmograme“ care înfățișează oscilațiile luminii fixate de obiectivul fotografic. Ele sînt expuse la „Galeria Clarissa“ de fotograful Heinrich Heidersberger, a cărui măiestrie era cîndva admirată de Cocteau.

FLASH

● Colecţionari şi colecţii. *Ştiaţi că există peste 300 de feluri de colecţii clasice şi insolite ? Ştiaţi că există colecţionari de epave, de centuri de castitate, de frînghii de spînzuraţi, de ochi de sticlă, de proteze dentare, de costume funerare, de premii pentru literatură ? Evident şi exegeţii „colecţionaro-maniei“ nu fac excepţie. Jean Louis Bran, autorul ultimului „Ghid al colecţiilor şi colecţionarilor“ face colecţie de ghiduri...*

●*Ultimul film al lui Peter Brook (reputat nu numai prin montările sale shakespeariene pe scena teatrelor dar şi prin filme ca „Moderato cantabile“) este ecranizarea cunoscutei şi mult discutatei piese a lui Peter Weiss :* Persecuţia şi asasinarea lui Jean Paul Marat jucate de internii azilului din Charenton sub conducerea „marchizului de Sade“ *sau pe scurt „Marat-Sade“. E desigur cel mai lung titlu de film din lume...*

BATERII ATOMICE DE BUZUNAR

International Atomic Energy Agency (Viena) anunţă că baterii atomice miniaturale pentru scopuri terestre sînt pe punctul de a fi produse în serie. Aceste baterii îşi vor obţine energia lor din radiaţia materialelor radioactive şi permit atingerea de puteri de la miimi de watt pînă la cîteva sute de watt. Avantajul deosebit îl prezintă marea lor durată de funcţionare — 6 ani, ceea ce va permite utilizarea lor şi în cercetările spaţiale.

NUNTĂ „COLORATĂ“

În Anglia, la Wawefild s-au căsătorit de curînd tinerii Valery Brown (brun) şi Alan Black (negru). Printre invitaţi se aflau patru domnişoare de onoare care se numeau Green (verde), Grey (gri), Brown (brun) şi Black (negru), doi cavaleri de onoare — Black şi Brown, precum şi alte cinci persoane White (alb) ; mai erau încă cinci Green, patru Grey şi unsprezece Black sau Brown. Mirii se pot lăuda c-au avut o nuntă foarte „colorată“.

EVRIKA ! AUTOSCULPTURA

...trebuie să fi strigat „artistul“ japonez Kudo cînd, intrînd în ladă precum Diogene în butoi, a descoperit (desigur nu oamenii) ci... „adevărata“ artă. Amator şi propagator al „happening“-ului, Kudo se oferă el însuşi privitorilor ca o „sculptură vie“. În sunetele unei muzici electronice, pe figura sa se prelinge stearina, iar întregul ansamblu e denumit : „condiţia umană“. Expusă la galeria Mathias Fels din Paris — „autosculptura“ n-a stîrnit pînă în prezent scandalul aşteptat. Dovada că — aşa cum pretinde autorul — „azi arta nu mai există“...

YLIOPPILASTEATTERI

...este numele formaţiei de teatru a studenţilor finlandezi încununată cu laurii primului premiu al celui de al V-lea Festival Mondial al Teatrului Universitar ţinut recent la Nancy. Baletul satiric prezentat de studenţii finlandezi în cadrul unor decoruri „op“, întrerupt de „song“-uri şi proiecţii a fost concurat în ceea ce priveşte originalitatea doar de „Guild Theatre Group“ al studenţilor din Birmingham, care a prezentat „Henrik IV“ a lui Shakespeare în costume „blue-jeans“. Dintre ceilalţi participanţi s-au mai remarcat spectacolele Şcolii de dramă a Universităţii din Nigeria, Şcolii Superioare de teatru din Varşovia (cu o piesă de Rozevic), Grupului universitar din Madras (India), Universităţii din Bogota (Columbia), Teatrului Universitar din Madrid, precum şi ale altor formaţii din Leningrad, Liège, Bratislava, Lisabona. Festivalul de la Nancy îşi justifică tot mai mult denumirea de „Micul teatru al naţiunilor“.

SURPRIZELE CONCURSURILOR

ELEVUL PÂRVAN VASILE, PREMIUL AL II-LEA

Acum aproape 90 de ani (în cursul anului şcolar 1877—1878), nişte copilandri inspiraţi, elevii clasei a III-a de la liceul „Matei Basarab" din Bucureşti, au înfiinţat o... societate culturală care, mai tîrziu, cînd va avea să ia extindere şi să devină „persoană juridică" se va numi „Tinerimea Română", titulatură sub care va activa pînă în preajma ultimului război.

Una din activităţile „Tinerimii Române" era de a organiza în fiecare an concursuri extraşcolare pe ţară (cu probe la istoria românilor, limba română, muzică etc.) răsplătite cu festivităţi, solemnităţi şi... premii.

Mulţi din elevii anonimi de atunci (fete şi băieţi), participanţi la acele concursuri — şi poate stimulaţi de ele — aveau să ajungă, la maturitate, oameni de ispravă ai patriei : artişti, scriitori, savanţi, academicieni, miniştri şi diplomaţi.

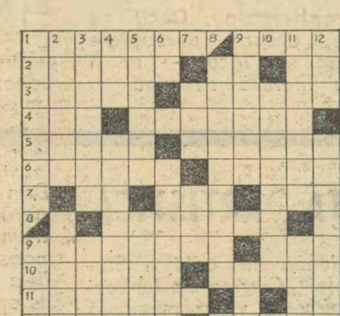
Unii dintre micii premianţi s-au numit mai tîrziu : artistul dramatic Constantin Radovici, artistul liric Nae Leonard, artista Virginia Miciora, poeta Claudia Millian, poetul George Bacovia (premiul I la... desen), scriitorii şi oamenii de cultură : Adrian Maniu, Tudor Vianu, Mihai Ralea, Eugen Filotti, Dan Botta... şi alţii, mulţi alţii.

La concursurile din vara anului 1899 a participat şi elevul Vasile Pârvan din clasa a VI-a a liceului din Bîrlad, fiu de ţăran din judeţul Tecuci. A dat lucrare scrisă la Istorie şi a obţinut premiul al II-lea. Numai premiul al II-lea.

După un sfert de veac, „elevul" Vasile Pârvan avea să dea ştiinţei universale şi culturii patriei sale memorabilele cărţi : „Începuturile vieţii romane la gurile Dunării" (1923) şi „Getica", o protoistorie a Daciei (1926). O operă mai presus de orice premii. Şi vor fi, anul acesta, 85 de ani de la naşterea sa şi 40 de la moarte.

C. CRISTOBALD

ANAGRAME

ORIZONTAL : 1. Măreţ — Plecare ; 2. Tanc greu — Crame — Tonă ; 3. Nu minte — Vui ; 4. Vis — Sanţ (od.) ; 5. Cătuşe — Vară ; 6. Mimări... — ...la bis ; 7. Dus lin — Orion — Conferi ; 8. Neînstăriţi ; 9. Adîncitor — Namilă ; 10. Dună — Uliu ; 11. Ger tare — Pază este ; 12. Tavă mare — Rîpă.

VERTICAL : 1. Puşti — Teşit ; 2. Cetate — Presate ; 3. Triest — Nil ; 4. Şan — Mii (rar) ; 5. O serată — Turban ; 6. Meu (pron.) — E pocire ; 7. Fier — Lega ; Ceva în car ; 9. Oftare — Căruţ ; 10. Un mac ; 11 Roditori — Molar ; 12. Săturate — Măriţi.

C. DUMITRESCU

MASCA FĂRĂ CHIP

Un serial poliţist în mai multe „focuri“
de Eugen PATRICHE

4. O PATĂ DE SÎNGE

— Vă jur că acum zece minute nu erau aici — îmi spuse îndîrjită Silvia Turcu, muzeografa care ne alarmase. Zău, Silvia, cred că ţi s-a părut, interveni doctorul. Sîntem cu toţii sub impresia morţii lui Ştefan şi...

— Vă asigur, tovarăşe Marcu, că am nervii în stare bună. Tablourile nu erau aici. În sală se strînsese tot personalul muzeului şi toţi încercau să-şi exprime părerea cu glas tare. I-am rugat să-mi spună fiecare unde se afla în momentul cînd s-a dat alarma şi-mi notai cu grijă.

— Acum aş vrea să rămîn o clipă singur, continuai. Domnişoară Anda, vă rog să mă aşteptaţi în cabinet, o să ne reluăm discuţia. După ce plecară cu toţii începui să examinez atent tablourile. Nici o urmă mai limpede, nimic care să-mi confirme dispariţia şi reapariţia misterioasă a pînzelor în interval de cîteva minute. Silvia Turcu ne-a indus în eroare ?

Trecui rapid în revistă însemnările făcute : „Anda Popa — cu mine în cabinet ; directorul Marcu — la el în birou (?) ; Dinu Lazăr, muzeograf — se pregătea să plece acasă (?) ; Toma Pascu, paznic — făcea ordine în garaj (!). Nu puteam verifica pe nimeni. Îmi amintii brusc ceea ce-mi spusese Tudor în ziua cînd găsisem cadavrul : Ştefan Aldea descoperise nişte lucruri „ciudate“. Fără îndoială, ceva se întîmpla aici în muzeu.

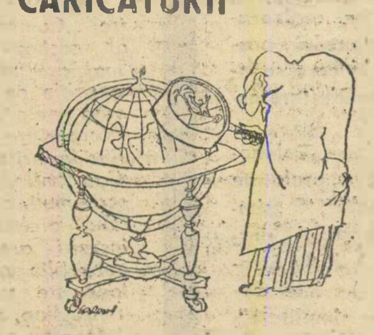
Mă uitai la ceas : 5 şi jumătate. Anda mă aştepta cam de multişor. Oare ce-o fi vrut să-mi spună atunci cînd strigătele Silviei ne-au întrerupt ? Coborîi scările căutînd uşa cabinetului secretarei. Bătui politicos, dar nu se auzi nici un răspuns. Apăsai clanţa mirat, dar uşa nu cedă. Era încuiată. În capătul coridorului paznicul mă privea cu nişte ochi uimiţi. „Duduia Anda a plecat ?“ strigai. „Nu ştiu, n-am văzut-o. Cred că s-o dus cu toţii..“

În cele din urmă uşa se deschise. Dar în biroul Andei nu se afla nimeni. Plecase fără să stea de vorbă cu mine ? Eram gata să ies cînd zării păpuşa. O păpuşă de lemn mică, murdară, aruncată pe masă lîngă maşina de scris. Aş fi jurat că un ceas mai devreme nu era acolo.

— Tovarăşe căpitan ! — auzii în spatele meu. Portarul înmărmurit îmi arăta cu mîna perdeaua de pluş care acoperea fereastra. Înţelesei ce-l speriase. O pată de sînge proaspătă, urma distinctă a unei mîini omeneşti.

(Va urma)

ANTOLOGIA CARICATURII

CARDON

alma materXX

COGITO ERGO SUM... STUDENT

● CURSURI ÎN ATELIER ● RETROVERSIUNI ARHITECTONICE ● PSIHOLOGIE ȘI DEPRINDERI PRACTICE ● DOSARUL DE DOCUMENTARE ● SOCIAL ȘI ESTETIC ● EXAMEN – LECȚIE

Credem că marele Cartesius nu ne va acuza de vreo vulgarizare a binecunoscutului aforism, căci importanța crucială în metodologia filozofică pe care a avut-o la vremea sa vestitul „cogito..." pare a fi căpătat azi echivalentul în metodologia studiilor superioare. „Studiu individual", „participare activă", „gîndire creatoare" — secrete cunoscute de mult ale succesului muncii intelectuale — sînt parcă redescoperite astăzi : în toate facultățile lumii procesul de modernizare impune, în fața avalanșei de cunoștințe legate de revoluția tehnică-științifică, creșterea ponderei formelor active de studiu, menite să sporească rolul studentului, să-i formeze deprinderea de a învăța și de a se perfecționa de sine stătător. Redacția revistei noastre a pus mai multor cadre didactice care au vizitat timp mai îndelungat institute de învățămînt superior de peste hotare întrebarea : În ce fel metodele didactice favorizează participarea activă a studentului la procesul de învățămînt? **Publicăm în acest număr primul răspuns primit :**

— Stim. tovarășe asistent CORNEL DUMITRESCU, că ați vizitat cîteva din școlile de arhitectură belgiene. Ce experiențe vi se par mai interesante în cadrul temei pe care o discutăm ?

— Mă voi referi mai întîi la Școala de arhitectură „Saint-Luc" din Tournai, facultate cu caracter experimental în care cursurile sînt ținute nu de profesori permanenți, ci de către unii dintre cei mai mari arhitecți ai țării și de peste hotare ; i-aș putea cita pe Pierre Vago, președintele Uniunii Internaționale a Arhitecților, Dubuisson, Van den Brode, Bahema, Damian. Dar caracterul deosebit al acestei școli decurge mai ales din legătura indisolubilă dintre latura teoretică și cea de atelier ; într-adevăr, multe „prelegeri" și „seminarii" au loc de fapt în cadrul atelierelor în care se discută amplu aspectele teoretice ale temelor concrete respective. Încă din anul I studenților li se dau ample cunoștințe legate de formarea tehnică (construcții, beton), iar discipline cum sînt cele de geometrie descriptivă se realizează pe exemple legate de terasamente, construcții în pantă etc.

— Dar ce se face pentru ca studentul să capete cît mai multe deprinderi practice ?

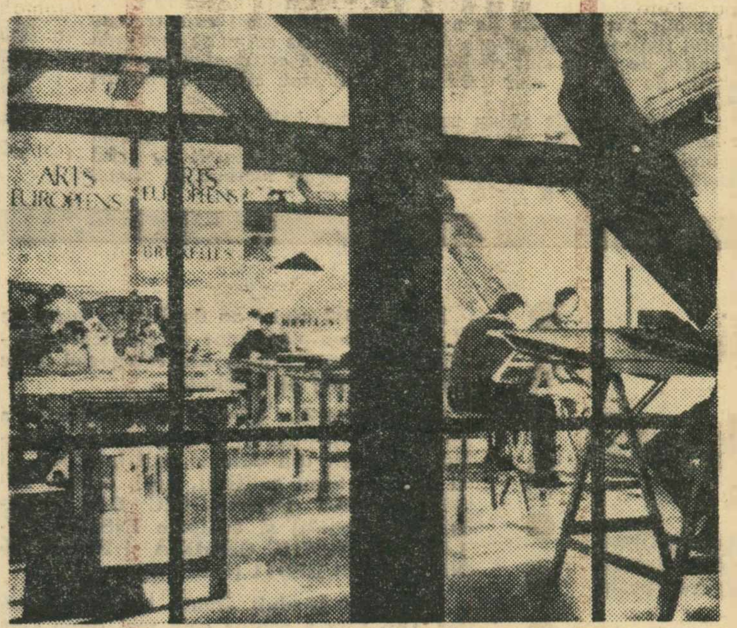
— În acest sens este interesant de menționat că aici, din anul I, atît la orele de desen cît și la „cursul de compoziție", studenții sînt ajutați să-și formeze „ochiul" și „mîna". Aceasta înseamnă, înainte de orice, studii de proporții. În orele de desen am putut vedea studenții efectuînd numeroase exerciții de proporționare cu benzi și suprafețe, la diferite pardoseli, compoziții volumetrice. O mare atenție este dată releveelor, exercițiilor de măsurare și redare a obiectivelor arhitectonice : studenții lucrau, spre exemplu, piața orașului în care se află o frumoasă catedrală gotică. O experiență foarte interesantă ni s-a părut aceea de **retroversiune a spațiului :** studenții alcătuiesc planul sau macheta unui apartament, de exemplu ; apoi, cu ajutorul unor panouri este „construit" în măsură naturală apartamentul respectiv, ceea ce permite confruntarea planurilor cu realitatea.

— Se ține așadar seama în toate acestea pe de o parte de necesitatea formării unor DEPRINDERI specifice, pe de altă parte de elemente PSIHOLOGICE, proprii, implicate în particularitățile procesului respectiv de învățămînt.

— Da, și în general se urmărește punerea cît mai devreme a studentului în condițiile muncii reale de după absolvire. Încă din anul I studenții — față de care se manifestă de la început o mare exigență — intră în contact cu toate aspectele activității de proiectare. Pentru fiecare proiect se efectuează ample documentări : studenții fac măsurători pe terenul concret pe care ar urma să construiască, iau legătura cu organele locale pentru a obține cotele de nivel, merg la serviciul meteorologic și iau datele necesare în acest sens, efectuează fotografii ale clădirilor din împrejurimi etc. Proiectul este astfel expresia unei activități multilaterale a studentului însuși.

— Dar în celelalte institute pe care le-ați vizitat ?

— Ele sînt foarte deosebite, fiecare e organizat într-un mod aparte. Școala națională superioară de arhitectură „Lacambre" din Bruxelles este o facultate de urbanism cu grad postuniversitar și cursuri de doi ani. Legat de tema pe care am discutat-o, mi se pare interesant să semnalez participarea activă a studenților la anchetele cu caracter sociologic, psihologic și etnografic privind diferitele organizări urbane, dinamica populației și a cerințelor pe baza cărora ei efectuează studii și propuneri direct aplicabile. Cît privește secția de arhitectură a Academiei regale de belle arte, ea dezvoltă mai ales aspectele estetice ale meseriei : participarea amplă a studenților la cursurile și lucrările de pictură, grafică, sculptură, arte aplicate și decorative, mobilier — permite specializarea lor în ramuri concrete, extrem de necesare arhitecturii moderne.

În sfîrșit, mai menționez un fapt care mi s-a părut extrem de sugestiv : proiectele de an se susțin în Belgia în mod deschis, de către student, în fața comisiei, prezentînd totodată ansamblul desenelor, lucrărilor de atelier, temelor de urbanism efectuate în anul respectiv. Corectarea proiectelor devine astfel o adevărată lecție, ea permițînd totodată cunoașterea pregătirii de ansamblu a studentului.

În general, învățămîntul de arhitectură din Belgia mi s-a părut că stimulează în mare măsură pregătirea individuală a studentului mai ales, întrucît îi cere foarte mult din primul an, creîndu-i totodată premisele pentru un studiu aprofundat, legat de practică, ținînd seama de particularitățile specifice ale viitoarei profesii.

ACOLO UNDE SE ÎNFRĂȚESC FLORILE

Bulgaria prietenă te întîmpină în aceste zile cu soare mult, cu verdele crud al cîmpiilor și dealurilor ei, cu parfumul pădurilor de salcîmi în floare, cu trandafirul („cetățean" de onoare al țării) gata să-și împrăștie culoarea și aroma pe sutele de hectare ale plantațiilor. Te întîmpină, de asemenea, cu ospitalitatea caracteristică locuitorilor ei — care niciodată nu folosesc pentru un vizitator de peste hotare calificativul de „străin", ci numai pe acela de „gosti" (oaspete). M-am convins de aceasta însoțind un grup de studenți din centrul universitar București, plecați să reconstituie drumul glorios al eroilor români din războiul pentru Independență și să se închine în fața osuarelor strămoșești de la Grivița și Plevna.

Pornim de la Russe. Oraș cu peste 130 000 locuitori, scăldat de apele bătrînului Istru, încă din timpul cuceririlor traiane, te impresionează prin amestecul arhitecturii moderne, de centru industrial, cu cea de tip „medieval balcanic", cu puternice influențe orientale. E duminică. Studenți ai celor două institute de învățămînt superior din localitate — Institutul politehnic și Institutul de științe economice —, întrerupîndu-și pregătirea pentru apropiata sesiune de examene, ne conduc prin oraș pînă la malul împădurit al Dunării, familiarizîndu-ne cu frămîntata istorie a urbei.

Străbatem piața dominată de monumentul închinat eroilor din războiul pentru Independență, unde, alternativ, cîntă fanfara marinei militare și se produc, în frumoasele lor costume, formațiile artistice de amatori din satele din împrejurimi. Popularul dans „Răcenița" ne petrece, cu melodia lui, pînă în preajma vechii porți „Kinduk Kapu". De aici mașina aleargă un timp paralel cu fluviul, apoi șoseaua se înconvoaie spre stînga, intrînd sub bolta unei alei nesfîrșite de salcîmi, îndreptîndu-ne, cu toată viteza, spre interiorul țării.

„Patria trandafirilor" e una din țările cu cele mai multe monumente istorice. raportate la întinderea ei. Astfel, numai în memoria eroilor căzuți în 1877 posteritatea recunoscătoare a ridicat circa 450 de monumente, dintre care 140 la Plevna și în împrejurimile sale. Le întîlnești peste tot, în sate și orașe, pe cîmpii, în păduri, pe coama dealurilor și pe crestele munților; îți săgetează privirea încă de departe, profilîndu-se pe cerul inundat de soare. te rețin în preajma lor și-ți povestesc... Pe malul rîului Iantra, care clipocește molcom printre sălcii și măceși, în 1876 trei revoluționari bulgari — Panaiot Volov, Gheorghi Iconomov și Stoian Anghelov — au fost surprinși de ienicerii turci pe cînd se îndreptau spre România, unde urma să aibă loc un congres pentru pregătirea răscoalei împotriva Porții otomane. Astăzi, pe locul acela se înalță un monument impunător, străjuind imensele podgorii din împrejurimi.

Aleii de salcîmi îi iau locul, alternativ, alei de cireși, de caiși, de plopi și de tei. Viile au dispărut. Străbatem acum cîmpuri întregi de legume din mijlocul cărora, din loc în loc, te privesc aceleași mărturii de piatră ale vitejilor de demult. Trecem prin Dve moghili, prin Volovo, prin orașul de agricultori Biala (Alba), ascuns între dealurile presărate parcă cu praf de zahăr. Apoi facem un ocol larg și pătrundem într-o regiune aspră, cu păduri și dealuri, cu mlaștini și colți de stîncă. E Grivița ! E locul sfînt către care ni se îndreaptă gîndurile încă din copilărie, locul sinonim, în inimile noastre, cu însăși noțiunea de „eroism". Coborîm. Ne înălțăm inimile la Mausoleu, lîngă fostele redute, în fața mormintelor maiorului Șonțu, al căpitanului Valter Mărăcineanu și ale tuturor eroilor români căzuți în bătălia pentru cucerirea redutei „Canlî-Tabia". Din partea studențimii române se aduc ofrande de flori, simbol al recunoștinței și al mîndriei că sîntem descendenții unor asemenea viteji. Lîngă autobuzul nostru a oprit un altul, cu ștergare albe la geamuri. E o nuntă. Nuntașii au ținut, în drum spre satul miresei, să ude cu vin țărîna Griviței stropită cu sînge de eroi și s-o presare, ca și noi, cu flori. Se spune că e un obicei al locului.

Plevna. Și aici sînt flori, ca și la Grivița sau la Muzeul ostașului român de la Porodim, sat unde o fată, Pietranca, mi-a povestit una din faptele de eroism ale dorobanților, păstrate din bătrîni ca niște legende de mare preț.

Aici, la Plevna, așezare cunoscută încă din vremea tracilor, pe locul unde acum străjuiesc, mute, tunurile de la '77 înșiruite printre ghiulele, în jurul Mausoleului, am așternut din nou flori pe lespezi. Le-am adus din cîmpiile mănoase ale României, de pe meleagurile strămoșești care au născut atîtea generații de eroi ce s-au acoperit de slavă făurind istoria. Le-am presărat pe lespezi și pe cîmpul inundat de griul care înfrățea peste osemintele înfrățite ale oștenilor români și ruși și ale patrioților bulgari în lupta lor comună contra Imperiului otoman și ne-am plecat cu pioasă recunoștință asupra lor. Și, apoi, am luat cu noi alte flori, culese din cîmpiile Griviței și ale Plevnei, să le aducem, peste bătrîna Dunăre, în țară.

Dragomir HOROMNEA

HEBDO MADAR

Înainte de plecarea din țara noastră, prof univ. JUAN GOMEZ MILLAS, ministrul educației și culturii din Chile, s-a întîlnit cu mai mulți ziariști din Capitală la Casa universitarilor. Referindu-se la impresiile prilejuite de vizita în țara noastră, înaltul oaspete a remarcat larga dezvoltare, nivelul științific, modernitatea învățămîntului public românesc, accentuînd asupra interesului deosebit cu care a luat cunoștință de activitatea Universității din București, a altor instituții de învățămînt și admirația sa pentru complexul social al studenților din cartierul Grozăvești. Profesorul Millas a subliniat valoarea deosebită a contribuției românești la dezvoltarea științelor istorice, în domeniul cărora activează și domnia-sa, arătînd că atît școlile superioare de istorie, cît și centrele de cercetări și muzeele arheologice pe care le-a vizitat i-au dat o imagine convingătoare a succeselor prezente. Într-un număr viitor vom publica interviul pe care oaspetele l-a acordat unui redactor al revistei noastre, în cadrul rubricii „Alma Mater XX".

MARDEIAȘII

CRONICA MICROBISTULUI

Șase zile pe săptămînă sînt potoliți, zdraveni la minte. N-au nimic deosebit nici în vorbă, nici în gest, nici în căutătură. În a șaptea zi însă, de cum au intrat în stadion intră și „Michiduța" în sufletul lor. Vedeți dumneavoastră, ei au o patimă care înăbușă pe celelalte, o patimă care întunecă o dată pe săptămînă mințile acestor oameni: mardeala. Oamenii aceștia nu respiră, nu cugetă, nu se bucură sau nu se mîhnesc decît prin prisma acestei patimi. Abia așteaptă mardeiașii meciul de duminică. Odinioară scandalurile le făceau în cîrciumi sau în cartiere: Rahova, Tei, Străulești, Tătărași, Mehala. Acum, acolo nu mai au loc să se învîrtească din pricina ordinei publice. Numai pe stadion e lăsat instinctul barbar să se manifeste în voia lui. E imposibil să nu greșească arbitrul sau un adversar. Mardeiașii n-au astîmpăr, își răsucesc capul ca viezurii dar așteaptă. Și arbitrul sau adversarul greșesc. Atunci văd negru înaintea ochilor, uită cum îi cheamă, cine sînt, de unde vin, și încep să împartă ei dreptatea pumnului lor murdar.

Așa s-a întîmplat de vreo două ori la Galați, așa s-au petrecut lucrurile la Pitești sau, cu o săptămînă mai tîrziu, în Giulești la meciul de handbal Voința — Copșa Mică. S-au împărțit pumni, s-au spart capete, s-au disputat bătăi în toată regula. Duminica trecută, niște băcăoani l-au oprit pe handbalistul timișorean Sauer, cînd mergea către masa arbitrilor să ridice foaia și în văzul lumii l-au umplut de sînge, echipamentul acestuia devenind realmente din alb-roșu. Bîrladul a văzut și el altă bătălie.

În ceea ce ne privește, constatăm cu regret că și studenții au huliganii lor. În 9 aprilie, la Timișoara, cîțiva — se pare, rugbiști — l-au trimis în spital pe arbitrul de volei Aurel Savu. Sîmbăta trecută, la Iași, vreo doi-trei baschetbaliști localnici, dintre care n-a fost recunoscut decît un politehnician, l-au bătut la un colț de stradă pe arbitrul Emil Niculescu.

Acum, în preajma încheierii campionatelor, în aceste zile de palpitații, mardeiașii își fac de cap. Sînt lăsați să-și facă de cap, și-și vor face în continuare dacă măsurile severe se vor mai lăsa așteptate. E curios că, după asemenea acte care te bagă în sperieți, se încearcă să ni se arunce în ochi... sancțiuni „Beranger". Într-un singur caz din cele de mai sus s-a intervenit cum trebuie — rugbistul timișorean Rumbach fiind arestat. De ce nu se suspendă însă terenuri, de ce nu sînt excluși pe viață din activitatea sportivă recidiviștii, de ce nu sînt trimiși la tribunal cîțiva spectatori huligani?

E timpul ca lucrurile să nu mai fie lăsate baltă. Pentru că s-a văzut: huliganii profită și riscăm să ajungem, mai cu seamă în provincie, să nu se mai poată juca drept și cinstit de frica mardeiașilor, sau — doamne ferește! — să avem victime. Și atunci vor fi găsiți, ba chiar pedepsiți, și vinovații morali — care astăzi, cine știe din ce pricină, se fac că plouă cînd trebuie să taie în carne vie.

G. MITROI

P.S. *De data aceasta nu ne-am mai putut permite să rezervăm spațiu și rubricii* Ofsaid! *Totuși, inserăm mai jos, pe seama cuadraților de care dispune Cronica microbistului, două pilule:*

● *Inteligent și spiritual ca-ntotdeauna, Ioan Chirilă făcea, într-o recentă adunare a ziariștilor sportivi, două propuneri cu tîlc:*

1. Să se instituie un concurs anual pentru cea mai bună cronică sportivă. 2. Să se organizeze o excursie în Deltă pentru cronicarii pe care redacțiile nu-i trimit peste hotare.

La ofsaidul nostru nu „fluierăm" poziția lui Ioan Chirilă (evident, și el direct interesat în ambele cazuri), ci jocul... la ofsaid al revistei Sport în echipa căreia evoluează ca înaintaș central.

● *Am aflat de ce a anulat arbitrul Ritter golul Jiului, în partida cu Progresul: pentru a se reabilita în fața bancarilor. Iată și demonstrația...*

12 martie: în meciul cu Universitatea Cluj, Ritter acordă un gol marcat de Barbu dintr-o poziție pe care progresiștii o consideră neregulamentară; apoi elimină de pe teren pe Al. Constantinescu.

14 mai: *întîlnirea Progresul—Jiul este condusă de același cavaler în negru. (Colegiul central de arbitri programase pe altcineva; biroul federal însă a impus, împotriva voinței colegiului, pe Ritter... Poate pentru a-i oferi „posibilitatea" să-și repare „greșeala"). Și Ritter se reabilitează: în minutul 40 anulează Jiului un gol perfect valabil. Quod erat demonstrandum!*

Clujenii au învins Rapidul! Pentru mai departe, n-ar fi rău să fie... bine.

Doriți să vizitați Ungaria sau Bulgaria?

Din inițiativa U.A.S.R. și cu sprijinul O.N.T., în vara anului 1967 se organizează pentru studenți următoarele excursii peste hotare:

ÎN R.P. UNGARĂ

Cu trenul, pe traseul București-Budapesta - Pecs - Balaton - Siofok - Budapesta-București.

Durata: 7 zile. Costul (în care intră și 171 lei bani de buzunar): 1191 lei pentru excursioniștii care pleacă din București; 1146 lei pentru cei care se îmbarcă la Brașov; 1109 lei pentru Sibiu și 1026 lei pentru Arad.

Seriile sînt programate între: 5—11 iulie; 15—21 iulie; 13—19 iulie; 20—26 august; 6—12 septembrie.

Cu autocarul, pe traseul Oradea, Budapesta, Oradea, pentru 3 zile.

Costul (incluzînd și 103 lei bani de buzunar): 518 lei. Seriile: 15—17 august; 2—4 septembrie.

ÎN R. P. BULGARIA

Cu autocarul, pentru 3 zile, pe traseul București, Russe, Plevna, Sofia, Tîrnovo, Russe. București.

Costul (cu 96 lei bani de buzunar): 491 lei. Seriile: 16—18 iulie: 23—25 iulie; 13—15 august; 27—29 august.

Cu autocarul, pentru 4 zile, pe traseul București, Russe, Plevna, Sofia, Tîrnovo, București.

Costul (cu 128 lei bani de buzunar): 648 lei. Seriile: 19—22 iulie; 28—31 august.

★

Înscrierile se vor face la consiliile U.A.S. din centrele universitare, la reprezentanții comisiilor de turism, în limita locurilor repartizate. Întocmirea formelor și plata costului excursiei se vor face la agențiile (filialele) O.N.T. Costul excursiei va fi achitat astfel: o primă rată de 40 la sută în momentul înscrierii, iar restul de 60 la sută pînă la data de 15 iunie 1967.

Fiecare student participant va putea obține de la filiala O.N.T. pe care o va indica la înscriere, contra cost — cu o reducere de 50 la sută — biletul de transport C.F.R. de la domiciliul din timpul verii la punctul de îmbarcare și retur.

Între 4 și 7 mai s-au desfășurat turneele finale ale campionatelor de calificare pentru seriile studențești ale categoriei B la handbal, volei și baschet.

La București, turneul voleibaliștilor a revenit, surprinzător, echipelor Institutului pedagogic din Oradea, atît la băieți cît și la fete. S-au calificat, deci, echipa INSTITUTULUI PEDAGOGIC DIN ORADEA (masculin) și echipele INSTITUTULUI PEDAGOGIC ORADEA și POLITEHNICII BUCUREȘTI (feminin).

Bacăul a găzduit finala baschetbalistelor. Din cele 6 echipe cele mai bune s-au dovedit I.C.F. și INSTITUTUL PEDAGOGIC BACĂU.

La turneul băieților, desfășurat la Iași, au luat parte 8 echipe împărțite în două serii. Calificate: UNIVERSITATEA IAȘI și I.C.F.

Handbaliștii (9 echipe) s-au întrecut la Timișoara. Cîștigătoare: echipele INSTITUTULUI PEDAGOGIC ORADEA și UNIVERSITĂȚII TIMIȘOARA.

În sfîrșit, la Craiova turneul final al handbalistelor a desemnat drept cîștigătoare echipa UNIVERSITATEA CLUJ urmată de cea a UNIVERSITĂȚII CRAIOVA.

SĂPTĂMÎNA CALIFICĂRILOR

Urmărind turneele finale ale campionatelor de calificare la volei și baschet am „remarcat" unele echipe cu totul lipsite de pregătire și de perspective. Astfel, echipele masculine de baschet I. P. Bacău și I. P. Tg. Mureș s-au prezentat sub orice critică.

Fetele din echipa de volei a Institutului de mine din Petroșani au stîrnit ilaritatea spectatorilor, jucînd sub nivelul unor începătoare. În patru meciuri ele au realizat abia 40 de puncte; în partida cu I. P. Oradea, orădencele le-au înscris 15 puncte la rînd (un set) direct din serviciu, fapt nemaiîntîlnit la volei. Credem că antrenorii echipelor amintite și conducătorii cluburilor respective ar trebui sancționați (chiar material) pentru lipsa de respect față de sportul studențesc pe care au dovedit-o trimițînd la o competiție de nivel republican asemenea „sportivi" și irosind astfel sume de bani cu care se puteau realiza lucruri mai folositoare.

P. OV.

ȘTAFETĂ

RECORD REPUBLICAN LA TIR

...L-a realizat Ion Olărescu *(Arhitectură) în campionatele centrului universitar București. În proba de armă sport (3x20 focuri) el a obținut un total de 543 puncte, depășind cu 10 puncte vechiul record. Rezultate bune au mai obținut Mariana Borcea (Universitate) și Melania Popescu (I.C.F.) Pe echipe a cîștigat Arhitectura (la 3x20 f) și I.C.F. (la 3x10 f).*

TURISM: ÎN ÎMPREJURIMILE CABANEI DIHAM

20 de echipe de băieți și 5 de fete din 8 centre universitare s-au întrecut pentru cucerirea titlurilor de campioni universitari la turism sportiv (orientare turistică). La a doua ediție, întrecerea s-a remarcat prin dificultatea traseelor de concurs, atît a celor pentru zi cît și a celor de noapte, prin buna pregătire a concurenților. Dacă la băieți primele două locuri au fost ocupate de bucureșteni (campioni, echipa formată din D. Istvan și I. Konreich) la fete au dominat studentele din Cluj (care au obținut titlul prin Agnes Ferecz și Szabo Klara), din Timișoara și Iași. De altfel, ieșenii au dovedit frumoase progrese în acest sport, ocupînd locul III și la băieți. Din echipele prezentate în concurs am mai remarcat buna pregătire a studenților din Brașov și a celor din Galați și Craiova.

CONGRESUL F.I.S.U. DE LA HAVANA

● La Havana (Cuba) s-a reunit Comitetul Executiv al F.I.S.U. (Federația Internațională a Sportului Universitar) care a discutat mai multe probleme în legătură cu viitoarele competiții internaționale studențești. Astfel au fost precizate ultimele amănunte privind organizarea Universiadei de iarnă de la Innsbruck, orașul Moscova și-a depus candidatura pentru organizarea Universiadei de vară din 1969 (între 15—30 august). Polonia s-a oferit să organizeze campionatul mondial universitar de judo în 1968, iar Anglia campionatul studențesc european de fotbal, tot în 1968.

● De asemenea, s-a aprobat ca întrecerile campionatului mondial universitar de lupte să aibă loc în Turcia, în 1968, iar campionatul mondial universitar de handbal în 7 masculin din 1968 să se desfășoare în R.F. a Germaniei.

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODORESCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIȚULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție; FRED MAHLER

Prezentarea artistică: DUMITRU MOLDOVEANU cu colaborarea studenților-arhitecți Radu VINCENZ și Petre MARINESCU. Titluri și vignete: Constantin ZISU. Fotografia: Emil COJOCARU. Corectura: Filofteia ANDREESCU și Minodora LUPU. Paginația: Richard LUCIAN și Gheorghe ȚONE

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", București. Redacția: Str. Brezoianu, 13. Telefon: 14 02 15.